

АГРАРІЇ ВІДСВЯТКУВАЛИ СВОЄ ПРОФЕСІЙНЕ СВЯТО - ДЕНЬ ПРАЦІВНИКА СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

Добрих Вам засівів, рясних сходів та щедрих врожаїв

Наш Вісник – це інформація з питань розвитку сільської місцевості та сільського господарства. Щоб отримувати його, надішліть нам електронну адресу. Ми хочемо зробити наш Вісник цікавим, актуальним, корисним, тому завжди чекаємо Ваші статті, повідомлення, рекомендації. Передрук матеріалів за умови посилання вітається.

Контакти:

вул. Героїв Оборони, 10, офіс 10, м. Київ, 03680, Україна

doradaukraine@gmail.com

www.dorada.org.ua

Редактор Корінець Р.Я.

Відповідальний за випуск Мінцевич М.Р.

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Проект АгроІнвест

Цей Вісник створено в рамках Проекту «Зміцнення спроможності Національної асоціації сільськогосподарських дорадчих служб України у сфері розвитку сільськогосподарської обслуговуючої кооперації», який фінансується Проектом Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) «АгроІнвест». Здійснення зазначеного проекту стало можливим завдяки підтримці американського народу, наданій через USAID. Зміст матеріалів Вісника не обов'язково відображає точку зору USAID, Проекту «АгроІнвест» або уряду США.

ЗА ЄВРОПЕЙСКУ СИСТЕМУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ДОРАДНИЦТВА В УКРАЇНІ

Сільськогосподарська дорадча діяльність - сукупність дій та заходів, спрямованих на задоволення потреб особистих селянських та фермерських господарств, господарських товариств, інших сільськогосподарських підприємств усіх форм власності і господарювання, а також сільського населення у підвищенні рівня знань та вдосконаленні практичних навичок прибуткового ведення господарства;

(Із Закону України «Про сільськогосподарську дорадчу діяльність»)

Для надання допомоги фермерам в цілях **відповідності стандартам сучасного, високоякісного сільського господарства** необхідно, щоб держави-члени ЄС продовжили використовувати всебічну систему консультування фермерів.

Система консультування фермерів повинна допомагати фермерам в отриманні більшої інформації про потоки матеріалів і процесах на фермах, що належать до екології, безпеки продуктів, здоров'ю та захист тварин без будь-якого впливу на їх зобов'язання виконання стандартів та їх відповідальність.

Держави-члени ЄС повинні мати систему консультування фермерів з земельних питань та з питань управління фермами, управління якою здійснюється одним або декількома призначеними органами або приватними організаціями.

Система консультування фермерів повинна відповідати, принаймні, законним вимогам управління і хорошим сільськогосподарським і екологічним умовам.

Фермери можуть брати участь у системі консультування фермерів на добровільній основі.

Держави-члени ЄС можуть визначити у відповідності з об'єктивними критеріями **пріоритетні категорії фермерів**, які мають доступ до системи консультування фермерів.

(Із Регламенту ЄС № 73/2009 Ради ЄС про заснування спільних правил для схем прямої підтримки фермерів в рамках Спільної сільськогосподарської політики і про заснування деяких схем підтримки для фермерів, що вносять зміни в Регламенті ЄС № 1290/2005, ЄС № 247/2006 , № ЄС 378/2007 та скасовує Регламент ЄС № 1782/2003.)

ЗМІСТ

ВІТАННЯ АГРАРІЯМ	4
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКА ОБСЛУГОВУЮЧА КООПЕРАЦІЯ	
Ще раз про сільськогосподарську обслуговуючу кооперацію	5
Що таке сільськогосподарський обслуговуючий кооператив? Для чого він створюється?	6
Організаційно-економічні основи функціонування сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів.	
Підготовка регіональних та місцевих кооперативних інструкторів	8
Про проведення семінар-тренінг для кооперативних інструкторів у м. Черкаси	9
Про проведення семінар-тренінг для кооперативних інструкторів у м. Кіровограді	11
Про проведення семінар-тренінг для кооперативних інструкторів у м. Івано-Франківську	13
АКТУАЛЬНЕ	
ЩОДО ЧЛЕНСТВА ЮРИДИЧНИХ ОСІБ У СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ВИРОБНИЧИХ КООПЕРАТИВАХ	15
«СЕЛЯНСЬКИЙ МАЙДАН» ПРОПОНУЄ ПЛАН РЕАЛІЗАЦІЇ НОВОЇ АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ З ЇЇ КАДРОВИМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯМ	17
В Україні стартувала Програма партнерства, яка сприятиме доступу малих сільгоспвиробників до кредитів на розвиток господарств	19
Як створити умови, щоб український селянин торгував у Європі?	23
Українські земельні відносини крізь призму американського досвіду	27
Анрі Барнабо: «Органічне землеробство може стати цікавим для невеличких фермерських господарств».	31
Чи знайдеться в Агростраховому пулі місце для агрострахування?	36
ДОРАДЧА КООПЕРАТИВНА ШКОЛА НАСДСУ	
НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ КОМЕНТАР ДО ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКУ КООПЕРАЦІЮ	41
ЦІНОВА ІНФОРМАЦІЯ	
Ціни на ринку живої худоби «Чародій» станом на 24 травня 2014 року	46
Ціни на оптових ринках України станом на 2014 року (овочі)	47
Ціни на оптових ринках України станом на 2014 року (фрукти)	48
Ціни на оптових ринках України станом на 2014 року (крупни)	49
Національна асоціація сільськогосподарських дорадчих служб України/	50
National Association of Agricultural Advisory Services of Ukraine	51

ВІТАННЯ АГРАРІЯМ

ВІТАННЯ ПРЕМ'ЄР-МІНІСТРА УКРАЇНИ

Шановні друзі!

Щиро вітаю Вас із Днем працівників сільського господарства!

Це свято українського села – одвічного та надійного двигуна нашої економіки. Ваша щоденна невтомна праця, Ваша турбота, наполегливість та любов до рідної землі зміцнюють нашу країну, сприяють її процвітання та благополуччю.

Підписання Угоди про асоціацію з Європейським Союзом відкрило перед українським сільським господарством нові ринки і нові можливості. Ми показали, що наша продукція є конкурентоспроможною. У складних економічних умовах, незважаючи на всі труднощі та військову агресію, агропромисловий комплекс став єдиною галуззю української економіки, що в останні місяці збільшила обсяги продовольчого виробництва та експорту.

Аграрний сектор – одна з найбільш перспективних галузей, що забезпечують зростання нашої економіки. Упевнений, Україна з честю стане пліч-о-пліч з лідерами світових аграрних ринків.

Багатих врожаїв Вам, дорогі аграрії, виробничих успіхів, щастя, благополуччя, доброї долі та нових звершень.

Із святом Вас!

З повагою

Прем'єр-міністр України

Арсеній ЯЦЕНЮК

Національна асоціація сільськогосподарських дорадчих служб
України вітає наших найважливіших клієнтів і партнерів –
трударів полів і ферм –
з Днем працівника сільського господарства

Сійся-родися Жито-Пшениця,
Всяка Пашниця -
Зверху Колосиста,
Зісподу Корениста.
Будьте з Святом здорові !

СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКА ОБСЛУГОВУЮЧА КООПЕРАЦІЯ

Ще раз про сільськогосподарську обслуговуючу кооперацію

Кооперація -це найбільш органічний вияв господарської діяльності українського населення.

Кость Мацієвич

Процес формування кооперативних систем триває у світі з середини минулого століття. Той факт, що кооперативні організації залишаються популярними і донині, підтверджує їх актуальність, а часто й безальтернативність для малих сільськогосподарських виробників щодо створення найкращих умов реалізації продукції.

За останні десять років у країнах із розвинутою ринковою економікою відбулися значні зміни щодо позиції сільськогосподарських кооперативів на ринку. Вони стали потужним конкурентом приватним організаціям у сфері переробки та збуту сільськогосподарської продукції. Аналіз зарубіжного досвіду країн з розвинутою економікою показує, що саме кооперація є важливим і необхідним елементом та надійною формою захисту сільгоспвиробників в умовах ринку.

Світова практика переконує, що, об'єднуючи власні ресурси у кооперативах, малі та середні виробники отримують можливість застосовувати новітні технології, сформувати свої маркетингові канали збуту продукції і тим самим зміцнити власні позиції на ринку, отримувати більшу додану вартість.

Сільськогосподарська кооперація в Україні, особливо сільськогосподарська обслуговуюча кооперація, тільки відроджується.

Ми переконані, кооперація дозволяє зробити успішним і привабливим малий і середній сільськогосподарський бізнес, особливо для молоді. Враховуючи те, що в селах України проживає третина населення, можна сміливо говорити, що кооперацію слід розглядати як інструмент зміни на краще життя сільської громади.

Але, як показує практика, часто селяни не володіють в достатній мірі інформацією, що таке сільськогосподарський обслуговуючий кооператив (СОК), ототожнюючи його з радянським колгоспом, або не знають як створити такий кооператив і який зиск може принести він.

Тому ми ще раз повертаємося до азів створення і діяльності СОК та за підтримки Проєкту USAID «АгроІнвест» проводимо роботу з підготовки місцевих кооперативних інструкторів.

Роман Корінець, президент НАСДСУ.

СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКА ОБСЛУГОВУЮЧА КООПЕРАЦІЯ

Що таке сільськогосподарський обслуговуючий кооператив? Для чого він створюється?

Сільськогосподарський обслуговуючий кооператив (СОК) – це неприбуткове підприємство, утворене групою товаровиробників для задоволення своїх потреб у товарах і послугах за їх собівартістю та вигідної реалізації оптових партій виробленої продукції.

Перелік послуг, що їх можуть надавати обслуговуючі кооперативи:

- Зберігання і реалізація сільськогосподарської продукції.
- Переробка сільськогосподарської продукції і лісової сировини.
- Матеріально-технічне постачання.
- Ремонт сільгосптехніки та її технічне обслуговування.
- Транспортне обслуговування.
- Газифікація, телефонізація, комп'ютеризація сільського господарства.
- Виконання окремих видів сільськогосподарських робіт (оранка, збирання врожаю, боротьба з шкідниками і хворобами сільськогосподарських культур, штучне осіменіння тварин, ветеринарне обслуговування).
- Виконання будівельних робіт і виготовлення проектної документації.
- Консультаційне обслуговування (бухгалтерське, фінансове, аудиторське, агрономічне, зоотехнічне, економічне тощо).

Законом України “Про сільськогосподарську кооперацію” визначається, що управління кооперативом здійснюється на основі самоврядування, гласності, участі його членів у вирішенні питань діяльності кооперативу. Органами управління обслуговуючого кооперативу є загальні збори та правління.

Специфічною характерною рисою сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу є те, що його члени поєднують в одній особі співвласника кооперативного підприємства і його клієнта. Це має важливе стимулююче значення, сприяє орієнтації інтересів учасників кооперативного підприємства перш за все на пошук економічної вигоди в групових діях.

Організація створення кооперативу(проекту) – це здійснення комплексу послідовних, взаємозв'язаних дій підприємців, які усвідомили суть бізнесової ідеї, визначили сферу її реалізації, для досягнення основної мети – отримання прибутку та покращення свого добробуту.

СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКА ОБСЛУГОВУЮЧА КООПЕРАЦІЯ

Послідовність проектних дій по створенню СОК:

- Проведення зборів ініціативної групи для обговорення доцільності організації проекту.
- Виявлення проблем і перешкод на шляху до реалізації цієї цілі і способів їх усунення.
- Розробка бізнес-плану проекту.
- Проведення кампанії із залучення до кооперативу учасників (співзасновників) .
- Проведення установчих зборів та затвердження установчих документів.
- Реєстрація підприємства в держадміністрації та інших органах.
- Призначення виконавчого директора та головного бухгалтера.
- Підбір і наймання персоналу.
- Відкриття тимчасового банківського рахунку, збір грошових і членських та пайових внесків, залучення кредитних коштів.
- Придбання засобів виробництва, необхідних кооперативу для його діяльності.
- Початок діяльності.

Вибір виду діяльності кооперативу.

Обирають вид діяльності кооперативу його засновники в процесі створення проекту, кооперативи бувають таких видів :

Переробні кооперативи – займаються переробкою сільськогосподарської сировини (виробництво хлібобулочних, макаронних виробів, овочевих, плодово-ягідних, м'ясних, молочних, рибних продуктів).

Збутові (переробно-збутові) кооперативи створюються для вигідної реалізації виробленої членами продукції. Він має змогу сформувати і продати партію товарів за вищою, оптовою ціною безпосередньо споживачу або зберігати продукцію щоб реалізувати її коли ціна неї буде вищою.

Заготівельно-збутові кооперативи здійснюють заготівлю, зберігання, передпродажну обробку, продаж продукції, надають маркетингові послуги тощо .

Постачальницькі кооперативи створюються з метою закупівлі по нижчих, оптових цінах і безпосередньо від виробника засобів виробництва та матеріально-технічних ресурсів, необхідних для виробництва сільськогосподарської продукції.

Сервісні кооперативи здійснюють надання послуг кращої якості (транспортних, ремонтних, будівельних, ветеринарних, аудиторських) за їх фактичною собівартістю.

Багатофункціональні кооперативи можуть поєднувати кілька видів діяльності.

<http://credobooks.com/organizashhya-silskogospodarskix-obslugovuyuchix-kooperativiv>

ПІДГОТОВКА МІСЦЕВИХ КООПЕРАТИВНИХ ІНСТРУКТОРІВ

Підготовка регіональних та місцевих кооперативних інструкторів

На реалізацію Проекту USAID «АгроІнвест» Національна асоціація сільськогосподарських дорадчих служб України у вересні-грудні 2014 року проводить в різних регіонах України цикл семінарів-тренінгів з сільськогосподарської обслуговуючої кооперації.

Мета Проекту: підготовка регіональних та місцевих інструкторів у сфері сільськогосподарської обслуговуючої кооперації, підвищення професійного рівня фахівців у цій галузі.

У липні поточного року у Києві було проведено дводенний семінар-тренінг з підготовки регіональних кооперативних інструкторів, а перший регіональний семінар-тренінг з підготовки місцевих кооперативних інструкторів був проведений у вересні поточного року у Херсоні.

Про них ми розповідали в попередніх номерах нашого видання.

Сьогодні ми розкажемо як проходили семінари-тренінги для місцевих кооперативних інструкторів у Черкаській, Кіровоградській та Івано-Франківській областях

ПІДГОТОВКА МІСЦЕВИХ КООПЕРАТИВНИХ ІНСТРУКТОРІВ

10 жовтня 2014 року у м. Черкаси в приміщенні ПрАТ «Науково-виробниче об'єднання по племінній справі і прогресивних технологіях в тваринництві «Прогрес» відбувся семінар-тренінг для місцевих кооперативних інструкторів.

Семінар-тренінг проведено Всеукраїнською громадською організацією «Національна асоціація сільськогосподарських дорадчих служб України» (ВГО НА-СДСУ) та ГО «Черкаська обласна сільськогосподарська дорадча служба» за підтримки Проекту USAID АгроІнвест у співпраці з Черкаською обласною державною адміністрацією, Департаментом агропромислового розвитку, Департаментом інвестиційно-інформаційної політики та зовнішньоекономічних зв'язків та у партнерстві з Черкаським обласним підрозділом впровадження проекту ЄС/ПРООН «Місцевий розвиток орієнтований на громаду»

В роботі семінару взяли участь представники місцевої органів влади, місцевого самоврядування, що опікуються питаннями сільськогосподарської кооперації, науковці, члени дорадчих служб, керівники та члени сільськогосподарських кооперативів з різних регіонів області, фермери. Всього 63 учасника (список додається).

Від імені організаторів та партнерів захід відкрив Сватуха В.С. – голова ГО «Черкаська обласна сільськогосподарська дорадча служба».

На семінарі-тренінгу особлива увага приділялась питанням створення та підтримки життєдіяльності сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів. Правовим та фінансовим аспектам їх діяльності.

Навчання проходило за наступною тематикою:

Світовий та вітчизняний досвід функціонування СОК

(Бабкова Г.В – координатор проекту ЄС/ПРООН «Місцевий розвиток орієнтований на громаду»)

Переваги СОК над іншими формами господарювання

(Сватуха В.С. – голова ГО «Черкаська обласна сільськогосподарська дорадча служба»)

Інформаційне забезпечення СОК

(Рибак Я.Я. – волонтер Національної асоціації сільськогосподарських дорадчих служб України)

Алгоритм створення кооперативу

(Страшна Л.М – координатор проекту ЄС/ПРООН «Місцевий розвиток орієнтований на громаду»)

Забезпечення життєдіяльності СОК

(Пархоменко А.С. – сільський голова с Черепин; голова СОК «Обрій»- Стрикаль А.І. с. Черепин, голова СОК «Пролісок» - О.Г. Костенко)

Час донорів: де взяти ресурси на підтримку СОК

(представники проекту ЄС/ПРООН «Місцевий розвиток орієнтований на громаду»)

По закінченні виступів відбулося активне обговорення питань, що виникли в допитливої аудиторії.

Далі учасникам навчання було запропоновано скласти власний план створення кооперативу та презентувати його на загал.

На завершення навчання учасникам семінару-тренінгу було вручено сертифікати про проходження навчання.

Програма семінару-тренінгу, фото та матеріали, пов'язані з його підготовкою та проведенням додаються.

ПІДГОТОВКА МІСЦЕВИХ КООПЕРАТИВНИХ ІНСТРУКТОРІВ

Фотоматеріали проведення семінару-тренінгу у м. Черкаси

Вісник Національної асоціації
сільськогосподарських
дорадчих служб України

ПОРАДИ ВІД ДОРАДИ +coop

ДОРАДА

Кооперативний випуск
30 листопада 2014 р

ПІДГОТОВКА МІСЦЕВИХ КООПЕРАТИВНИХ ІНСТРУКТОРІВ

22 жовтня 2014 року у м. Кіровограді в приміщенні Кіровоградської торгово-промислової палати відбувся семінар-тренінг для місцевих кооперативних інструкторів.

Семінар-тренінг проведено Всеукраїнською громадською організацією «Національна асоціація сільськогосподарських дорадчих служб України» (ВГО НАСДСУ) за підтримки Проекту USAID АгроІнвест у співпраці з Кіровоградською обласною державною адміністрацією, Департаментом агропромислового розвитку та ГО «Кіровоградська обласна сільськогосподарська дорадча служба».

В роботі семінару взяли участь представники місцевої органів влади, місцевого самоврядування, що опікуються питаннями сільськогосподарської кооперації, науковці, члени дорадчих служб, керівники та члени сільськогосподарських кооперативів з різних регіонів області, фермери.

Від імені організаторів та партнерів захід відкрили: *Коренюк Сергій Юрійович*, директор департаменту агропромислового розвитку облдержадміністрації, *Корінець Роман Ярославович*, президент Національної асоціації сільськогосподарських дорадчих служб України. *Гліжинський Віталій Дмитрович* - голова громадської організації «Кіровоградська обласна сільськогосподарська дорадча служба»

На семінарі-тренінгу особлива увага приділялась особливостям створення та підтримки життєдіяльності СОК. Правовим та фінансовим аспектам їх діяльності.

Із цікавими доповідями виступили:

Бурага Тетяна Вікторівна, начальник відділу розвитку аграрного ринку та сільських територій департаменту агропромислового розвитку облдержадміністрації – «Зарубіжний та вітчизняний досвід розвитку сільськогосподарської обслуговуючої кооперації».

Корінець Роман Ярославович, президент Національної асоціації сільськогосподарських дорадчих служб України – «Правові засади діяльності СОК».

Головченко Тетяна Олександрівна - координатор Проекту ЕС/ПРООН «Місцевий розвиток, орієнтований на громаду» у Кіровоградській області та **Луценко Валентин Тихонович** - виконавчий директор СОК «Іванковецький світанок» Знам'янського району – «Де взяти ресурси на підтримку СОК».

Гліжинський Віталій Дмитрович - голова громадської організації «Кіровоградська обласна сільськогосподарська дорадча служба» - «Алгоритм створення кооперативу».

Бойко Ірина Василівна - начальник відділу правового забезпечення, врегулювання відносин власності та дорадництва департаменту агропромислового розвитку облдержадміністрації – «Особливості розробки та застосування Статуту, Примірних правил внутрішньогосподарської діяльності обслуговуючого кооперативу».

Рибак Ярослав Ярославович, волонтер Національної асоціації сільськогосподарських дорадчих служб України – «Інформаційне забезпечення СОК».

Савченко Віра Мирівна – професор Кіровоградського національного технічного університету – «Особливості економічних відносин учасників кооперативів та їх облікове супроводження».

Бурага Тетяна Вікторівна, начальник відділу розвитку аграрного ринку та сільських територій департаменту агропромислового розвитку облдержадміністрації – «Фінансова діяльність кооперативу».

ПІДГОТОВКА МІСЦЕВИХ КООПЕРАТИВНИХ ІНСТРУКТОРІВ

Луценко Валентин Тихонович - виконавчий директор СОК «Іванковецький світанок» Знам'янського району та **Хильченко Валентина Іванівна** – голова СОК «Казарнянський добробут» - «Забезпечення життєдіяльності СОК. Обмін досвідом».

Для кращого засвоєння матеріалу учасникам навчання було запропоновано виконати практичне завдання, а саме: підготовка плану створення СОК, його презентація й обговорення. (Модератори: **Роман Корінець, Тетяна Бурага**).

Після обговорення та відповідей на запитання учасникам семінару-тренінгу було вручено сертифікати про проходження навчання.

Фотоматеріали проведення семінару-тренінгу у м. Кіровограді

ПІДГОТОВКА МІСЦЕВИХ КООПЕРАТИВНИХ ІНСТРУКТОРІВ

ПРОГРАМА ОДНОДЕННОГО НАВЧАЛЬНОГО СЕМІНАРУ-ТРЕНІНГУ З ПІДГОТОВКИ МІСЦЕВИХ КООПЕРАТИВНИХ ІНСТРУКТОРІВ

05 листопада 2014 року

(м. Івано-Франківськ, вул. Грушевського, 21,
Івано-Франківська обласна державна адміністрація)

9.30 – 10.00 Реєстрація учасників.

10.00 – 13.00

Відкриття семінару-тренінгу.

Представники департаменту агропромислового розвитку облдержадміністрації, Національної асоціації сільськогосподарських дорадчих служб України, громадської організації "Івано-Франківська обласна сільськогосподарська дорадча служба"

Світовий та вітчизняний досвід функціонування СОК.

Роман Корінець, *президент Національної асоціації сільськогосподарських дорадчих служб України*

Законодавство про СОК.

Степан Вінтонович, *начальник управління департаменту агропромислового розвитку облдержадміністрації*

Переваги СОК над іншими формами господарювання.

Василь Савицький, *сільськогосподарський дорадник, голова СОК Липівський*

Алгоритм створення кооперативу.

Василь Довбня, *сільськогосподарський дорадник, виконавчий директор громадської організації Івано-Франківська обласна сільськогосподарська дорадча служба*

13.00 – 13.30 Перерва на обід.

13.30 – 16.00

Забезпечення життєдіяльності СОК.

Василь Довбня, *сільськогосподарський дорадник, виконавчий директор громадської організації Івано-Франківська обласна сільськогосподарська дорадча служба*

Представники СОК діляться досвідом.

Представники СОК області

Оподаткування СОК.

Представник головного управління Державної фіскальної служби в області

Особливості розробки Статуту та Примірних правил внутрішньогосподарської діяльності СОК.

Василь Довбня, *сільськогосподарський дорадник, виконавчий директор громадської організації Івано-Франківська обласна сільськогосподарська дорадча служба*

16.00 – 17.00 Тренінг

Підготовка плану створення СОК, його презентація та обговорення.

Модератори: Роман Корінець, Василь Довбня, Анатолій Васишин

17.00 – 17.30

Дискусія. Відповіді на запитання. Вручення сертифікатів. Від'їзд учасників.

ПІДГОТОВКА МІСЦЕВИХ КООПЕРАТИВНИХ ІНСТРУКТОРІВ

Фотоматеріали проведення семінару-тренінгу у м. Івано-Франківську

АКТУАЛЬНЕ

АКТУАЛЬНИМ ЗАЛИШАЄТЬСЯ ПИТАННЯ

ЩОДО ЧЛЕНСТВА ЮРИДИЧНИХ ОСІБ У СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ
ВИРОБНИЧИХ КООПЕРАТИВАХ

Сьогодні знову робиться спроба деякими особами "протягнути" через парламент членство юридичних осіб у виробничих кооперативах.

Історія чомусь повторюється. Значить, комусь, хтось дуже хоче... Тому хочемо нагадати позицію НАСДСУ та наших партнерів - АФЗУ, СУСОКУ, БАССР, МБО "Добробут громад".

Заява

Всеукраїнської асоціації сільських та селищних рад (БАССР), Асоціації фермерів та приватних землевласників України (АФЗУ), Союзу учасників сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів України (СУСОКУ), Національної асоціації сільськогосподарських дорадчих служб України (НАСДСУ), Міжнародної благодійної організації «Добробут громад» (МБО «Добробут громад»)

У ЗМІ з'явилася інформація про те, що Мінагрополітики спільно з представниками бізнесу та громадськими організаціями неодноразово проводили робочі групи з розробки та вдосконалення законодавства, що регулює молочну галузь.

Результатом зустрічей стало напрацювання пропозицій до проекту Закону України № 2408а «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо вдосконалення законодавства у сфері сільськогосподарської кооперації)».

А за підсумками цієї роботи заступник міністра аграрної політики та продовольства Андрій Дикун звернувся до Голови Комітету Верховної Ради України з питань економічної політики Андрія Іванчука з листом, в якому просить врахувати і прийняти напрацьовані пропозиції. Зокрема, мова - про надання юридичним особам права набуття членства у сільськогосподарських виробничих кооперативах.

У зв'язку з цією інформацією ми хочемо відповідально заявити таке:

- Наші організації давно, системно та активно спільно з профільним департаментом Міністерства аграрної політики і продовольства займаються вирішенням проблем сільськогосподарської кооперації на всіх рівнях, беруть участь у розробці законодавства, методичних рекомендацій, навчальних матеріалів та проводять роботу безпосередньо на місцях з навчання, створення та розвитку сільськогосподарських кооперативів. Але жодна із наших громадських організацій не брала участі у розробці цього законопроекту, його обговоренні.
- Ми не тільки не підтримуємо цей законопроект в частині надання юридичним особам права набуття членства у сільськогосподарських виробничих кооперативах, а й категоричного виступаємо проти цього.
- Ми не розуміємо, про які громадські організації йде мова у листі заступника міністра. Якщо у законопроекті йде мова про фермерські господарства, то чому міністерство не спитало думку Асоціації, яка представляє інтереси фермерських господарств, організацій, які працюють у сфері сільськогосподарської кооперації?
- Норма про надання юридичним особам права набуття членства у сільськогосподарських виробничих кооперативах є свідченням нерозуміння як авторами законопроекту, так і заступником міністра сутності виробничої кооперації. Або є інші причини, які нам невідомі.

АКТУАЛЬНЕ

• Відповідно до закону України «Про сільськогосподарську кооперацію», сільськогосподарський виробничий кооператив - сільськогосподарський кооператив, який утворюється шляхом об'єднання фізичних осіб, які є виробниками сільськогосподарської продукції, для провадження спільної виробничої або іншої господарської діяльності на засадах їх обов'язкової трудової участі з метою одержання прибутку. Визначення виробничого кооперативу наведено також у Цивільному та Господарському кодексах України, в Законі України «Про кооперацію».

Цивільним кодексом України виробничий кооператив визначається як добровільне об'єднання громадян на засадах членства для спільної виробничої або іншої господарської діяльності, яка базується на їхній особистій трудовій участі та об'єднанні його членами майнових пайових внесків.

Відповідно до Господарського кодексу України виробничим кооперативом визнається добровільне об'єднання громадян на засадах членства з метою спільної виробничої або іншої господарської діяльності, що базується на їхній особистій трудовій участі та об'єднанні майнових пайових внесків, участі в управлінні підприємством та розподілі доходу між членами кооперативу відповідно до їх участі у його діяльності.

У Законі України «Про кооперацію» міститься найбільш загальне поняття виробничого кооперативу - — це кооператив, який утворюється шляхом об'єднання фізичних осіб для спільної виробничої або іншої господарської діяльності на засадах їх обов'язкової трудової участі з метою одержання прибутку (стаття 2) .

Таким чином, законодавець передбачив таке: виробничий кооператив створюється шляхом об'єднання виключно фізичних осіб; його члени зобов'язані брати трудову участь у діяльності кооперативу, тобто особисто здійснювати виробничо-господарську діяльність.

Отже, обов'язковою умовою членства у виробничому сільськогосподарському кооперативі, на відміну від сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу, є участь у його діяльності особистою працею, оскільки виробничий кооператив є, насамперед, об'єднанням осіб, а не капіталів.

Таким чином, положення чинного законодавства не створюють жодних перешкод для участі фермерських господарств в сільськогосподарських виробничих кооперативах без зміни їхньої сутності як виробничих кооперативів. Тому, ми вважаємо за недоцільне вносити запропоновані зміни у законодавство. Більше того запропоновані зміни суперечать міжнародній кооперативній практиці та здоровому глузду.

Ми сподіваємося, що народні депутати України при розгляді проекту Закону України № 2408а «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо вдосконалення законодавства у сфері сільськогосподарської кооперації)» врахують нашу позицію, а Мінагрополітики залучатиме до розробки саме ті професійні організації, сферою діяльності яких є розвиток кооперації, фермерства, які мають у цій справі необхідні знання та досвід.

Роман КОРІНЕЦЬ, Президент НАСДСУ
Микола МИРКЕВИЧ, Президент АФЗУ
Іван ТОМИЧ, Президент СУСОКУ
Микола ФУРСЕНКО, Голова ВАССР
Віктор ТЕРЕС, Президент МБО «Добробут громад»

АКТУАЛЬНЕ

**«СЕЛЯНСЬКИЙ МАЙДАН» ПРОПОНУЄ
ПЛАН РЕАЛІЗАЦІЇ НОВОЇ АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ
З ЇЇ КАДРОВИМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯМ**

26 листопада відбулася прес-конференція: "Селянський майдан" пропонує план реалізації нової аграрної політики з її кадровим забезпеченням, організаторами якої виступили біля 20 громадських організацій аграрного спрямування. Її учасниками були Микола Миркевич - президент Асоціації фермерів та приватних землевласників України; Іван Томич - президент Союзу сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів України; Роман Корінець - президент ВГО "Національна асоціація сільськогосподарських дорадчих служб України" та Дмитро Воронін - голова Партії відродження села.

Приводом для проведення прес-конференції стало формування коаліцією нового уряду та небайдужість громадських організацій до майбутніх змін в аграрному виробництві, в аграрній політиці та у розвитку українського села.

На переконання Івана Томича, громадські організації, які представляють українське село, підійшли до розуміння необхідності запровадження нової аграрної політики, в якій головним буде добробут наших співвітчизників, якість їх життя та розвиток сільської місцевості і сільських територій.

Нажаль, останні роки вектор розвитку сільського господарства був спрямований лише на зернові та соняшник, а така стратегія не вписується в розвиток місцевих громад та їх добробут.

Але підписана коаліційна угода вселяє достатньо оптимізму тим, що в ній задекларовано «ми запровадимо ефективну систему підтримки вітчизняних сільськогосподарських товаровиробників, насамперед сімейних фермерських господарств та забезпечення підвищення добробуту громадян». Але механізму реалізації плану дій не має. Тому громадські організації об'єдналися і готові пропонувати конкретний план дій як вийти на реалізацію цього головного гасла та хто буде реалізовувати цей план.

АКТУАЛЬНЕ

Громадське об'єднання «Селянський майдан» звернулося до Президента України та керівників політичних партій, що сформували коаліцію, з пропозицією призначити віце-прем'єр-міністром з питань Євроінтеграції, АПК та охорони навколишнього середовища Козаченка Леоніда Петровича та міністром аграрної політики та продовольства Полянчича Михайла Михайловича, людей досвідчених, незаплямованих, з про європейською орієнтацією. За цих людей об'єднання готове нести повну відповідальність за їх дії на цих важливих посадах.

Микола Миркевич розповів про головні напрямки реформування, які були обговорені з названими кандидатурами та ними підтримані. Це в першу чергу запровадження диференційованої системи оподаткування в аграрному секторі. Господарства з площею землі до 100 га отримують державну підтримку та звільняються від оподаткування. Господарства що мають від 100 до 1000 га землі – державної підтримки не отримують, але і не оподатковуються. І господарства з кількістю землі від 1000 га – нарастаюче оподаткування і відсутність державної підтримки.

Наступне - це запровадження ринку землі за такими принципами: одноразова купівля громадянином України до 100 га землі з умовою що він буде на ній працювати та не матиме права здавати в оренду чи продавати як мінімум протягом 10 років.

Також, на його думку, необхідно не менше 10% поступлень в Державний бюджет від аграрного сектору повертати для розвитку села.

Роман Корінець наголосив на необхідності запровадження нових підходів у реалізації нової аграрної політики, а досвід запропонованих кандидатур перекоонує у здатності їх це робити.

Дуже важливо щоб задекларована політика в коаліційній угоді була прийнята сільським населенням та сільськогосподарськими товаровиробниками та мала про європейську спрямованість. Щоб основною особою в цій аграрній політиці був малий та середній бізнес, фермери та кооперативи. Щоб поширення інновацій шляхом дорадництва до фермерів також стало частиною цієї політики. Повинен бути акцент на сільський розвиток.

Дмитро Воронін підкреслив про відповідальність учасників «Селянського майдану» за людей, яких вони привели до влади, та про те, що нажалі, тотальна система корупції як була, так залишилася і сьогодні. І це потрібно докорінно змінити. Причому змінити не шляхом третього майдану, а шляхом швидких та глибоких реформ.

За його свідченням, що опирається на дослідження фахівців, демографічна ситуація в нашій державі надзвичайно складна та не збалансована і для збереження нації необхідно відтворювати сільську місцевість, створювати сприятливі умови для жителів сіл і збільшення народження в них дітей.

Михайло Данкевич

АКТУАЛЬНЕ

В Україні стартувала Програма партнерства, яка сприятиме доступу малих сільгоспвиробників до кредитів на розвиток господарств

14 листопада Агентство США з міжнародного розвитку (USAID) та п'ять українських кредитних спілок оголосили про початок програми, спрямованої на розвиток аграрного сектору. Вона діятиме в Львівській, Херсонській та Харківській областях. Під час її презентації наголошувалося, що дія програми спрямовується на підтримку малих та середніх сільгоспвиробників цих регіонів.

Програма здійснюється по лінії Департаменту USAID, який опікується питаннями кредитування розвитку (DCA). Докладно про Програму DCA розповідає один з її учасників, голова правління стрийської кредитної спілки «Вигода», що на Львівщині, Марія СЮМА.

- Скільки коштів виділяється на реалізацію Програми DCA?

- Загалом виходить близько 6 млн. доларів. Сума доволі суттєва. Вона спрямовується на сприяння кредитуванню малого та середнього аграрного бізнесу в Львівській, Херсонській та Харківській областях.

До реалізації програми долучаються 5 кредитних спілок. Крім нашої, серед них є також львівська «Анісія», херсонські «Громада» та «Народна довіра», «Харківська каса взаємної допомоги» з Харкова.

Програма розрахована на 8 років, тож є доволі тривалою у часі. За цей термін ми зможемо долучити до співпраці велику кількість агровиробників, надати їм кредити на розвиток їхнього бізнесу.

- Скільки коштів із загальної суми за Програмою DCA припадатиме на кожен кредитну спілку?

- Все залежить від тих завдань, які у рамках цієї програми виконуватимуть кредитні спілки. Зокрема, на початковому етапі у рамках співпраці за Програмою DCA наша кредитна спілка зможе видати кредитів на 300 тис. доларів. Це значна сума для будь-якої кредитної спілки. Вона особливо багато важить в умовах нинішньої фінансової кризи.

АКТУАЛЬНЕ

- Як для реалізації Програми DCA добиралися кредитні спілки?

- Цим питанням опікувався Департамент кредитування розвитку, а допомагав йому в роботі Проект USAID «АгроІнвест», який тісно співпрацює з кредитними спілками. З багатьма з них «АгроІнвест» реалізував спільні проекти.

Серед кредитних спілок для втілення Програми DCA були обрано ті, які активно кредитують дрібний та середній бізнес на селі та найбільше відповідають критеріям програми.

Перша обставина є особливо важливою. Справа в тому, що мале та середнє підприємництво на селі має великий потенціал, проте через гостру нестачу обігових коштів та кредитних ресурсів не здатне повною мірою його реалізувати. Комерційні банки на фермерів не надто зважають, бо звикли мати справу з холдингами. Тому наші кредити для малих та середніх сільгоспвиробників є життєво важливими.

- Як співпраця з малим та середнім агробізнесом виглядає на прикладі вашої кредитної спілки?

- Певний час ми не дуже орієнтувалися на фермерів. Вважали, що їх бізнес аж надто ризикований, бо працюють просто неба, а відтак, цілком залежать від примх погоди. А потім якось все переінакшилося. І добре, що так сталося, бо з'ясувалося, що співпрацювати з сільгоспвиробниками вигідно. Здебільшого вони відповідально ставляться до кредитів – намагаються вчасно і в повному обсязі повернути їх.

Тепер з дрібними та середніми сільгоспвиробниками працюємо охоче. Спеціально для них створили нові кредитні продукти.

- Подібні підходи демонструють й інші кредитні спілки – учасники Програми DCA?

- Так, ми часто збираємося, обмінюємося досвідом, розповідаємо про наші напрацювання, успіхи. Коротше, допомагаємо один одному.

- Усі перелічені вами кредитні спілки представляють різні частини України. Це – випадковість чи за цим криється щось більше?

- Це добре, що ми представляємо майже всю Україну. Це є свідченням того, що механізми кредитування, які ми запроваджуємо в сільгоспвиробництво, можуть ефективно працювати будь-де.

- Яка роль в реалізації Програми DCA відводиться «АгроІнвесту»?

- Почну з того, що Проект «АгроІнвест» проводитиме для нас навчання. Попередньо фахівці «АгроІнвесту» радяться з нами, цікавляться, які теми для навчання зараз найбільш актуальні. Після цього вони вже самі визначаються, у якому форматі воно проходитиме. Для нас дуже важливо отримати нові знання. Особливо в умовах зростаючої конкуренції на ринках фінансових послуг.

«АгроІнвест» також допомагатиме нам в реалізації програми партнерства, яка полягає в розподілі ризиків. А вони є, і їх чимало. Приміром, сьогодні в селі майже неможливо взяти в заставу майно. Воно втрачає цінність, бо через несформованість земельного ринку реальної ціни на сільські гектари ніхто не здатен скласти, а порожніх хат в селах стільки, що хоч зараз вселяйся в них.

АКТУАЛЬНЕ

Ми сьогодні проводимо зібрання сільгоспвиробників, спілкуємося з ними. Так дізнаємося про їхні проблеми, спільно думаємо над тим, як їх ліпше вирішувати.

Сьогодні багатьох сільгоспвиробників цікавить не те, як виростити продукцію, а як її збути. Тому добре, що «АгроІнвест» сприяє у створенні сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів. Це потрібно, щоб селяни могли переробляти вирощену продукцію, здійснювати її передпродажну підготовку, реалізовувати на організованих ринках.

- На яких умовах у рамках Програми ДСА кредитні спілки надаватимуть позики?

- Кредитні спілки надаватимуть кредити так само, як це вони роблять сьогодні, - за свої кошти. І кожна кредитна спілка встановлюватиме на них свої відсотки, висуватиме свої умови. Але в даному випадку мова буде йти про навчання, про формування індивідуального підходу до кожного позичальника, про зменшення вимог до застави, про розподіл ризиків тощо.

- На який термін кредитні спілки нині надають кредити?

- Кредитні спілки надають кредити на різний термін. Наша кредитна спілка переважно надає сільгоспвиробникам кредити строком до 1 року. Але якщо фермеру потрібно купити обладнання, і ми переконані, що він здатен повернути позичені кошти через 3 чи 5 років, ми готові піти йому на зустріч, надати позику на довший час.

- До вас за кредитами звертаються власники особистих селянських господарств?

- Кредитні спілки обслуговують середній та дрібний бізнес і безпосередньо індивідуальний сектор. Це специфіка кредитних спілок. Тому за позиками до нас звертаються і власники особистих селянських господарств.

- Кредити видаються під заставу чи в якийсь інший спосіб?

- Однозначно – кожна кредитна спілка видає кредити під забезпечення. Забезпеченням може бути застava або порука. На сьогоднішній день кредитні спілки видають 80% кредитів під поруку і лише десь 20% - під заставу майна.

АКТУАЛЬНЕ

- Наскільки вигідною для розвитку сільського господарства України виявиться реалізація Програми DCA?

- Я думаю, що тепер усі сегменти малих та середніх сільгоспвиробників будуть мати доступ до кредитів, навіть ті, які до цього часу були практично позбавлені доступу до джерел фінансування. Це, по-перше. По-друге, вони матимуть можливість взяти кредит із меншими витратами. Бо коли кредит береться, скажімо, у банку, то там набагато довша процедура, великі вимоги до застави майна тощо.

- На яких умовах кредитним спілкам надаватимуться кошти за Програмою DCA?

- Ті кошти не йтимуть прямо до кредитних спілок. Вони будуть використовуватися для розподілу ризиків. Тобто, кредитні спілки будуть брати на себе частину ризиків з кредитування нового для нас сегмента більш великих господарств або тих, у яких недостатнє забезпечення, а інша частина цих ризиків ляє на плечі Програми DCA.

Для нас це дуже вигідно. Ми одержимо навчання, підтримку, більш стабільне становище на кредитному ринку, збільшення клієнтської бази та, звісно, доходів. Але найбільшу вигоду отримають дрібні сільгоспвиробники, бо йдеться про фінансування, яке їм буде потрібне особливо під час наступної посівної.

Тарас ТЕРНІВСЬКИЙ,

Національний прес-клуб з аграрних та земельних питань

Коментар експерта

Наталія ЛІЩИТОВИЧ, керівник напрямку «Розвиток фінансування малих та середніх виробників» Проекту USAID «АгроІнвест»:

- Кредитні спілки належать до небагатьох фінансових установ, які кредитують дрібних та середніх сільгоспвиробників. Уже п'ятий рік «АгроІнвест» дуже щільно з ними співпрацює. Своїми зусиллями ми об'єднали загалом 48 кредитівок, які дієво співпрацюють з аграрним сектором.

Понад 71% агрофінансування, наданого за нашої підтримки цього року, здійснене саме кредитними спілками. А у нас є ще інші партнери, зокрема, комерційні банки. Це дуже потужні фінансові установи, проте навіть вони у цьому «позичковому» змаганні поступаються кредитним спілкам.

«АгроІнвест» надає кредитним спілкам консультативні послуги. Зокрема, як слід працювати з фермерами, з особистими селянськими господарствами. Ми вчимо кредитівки по-новому оцінювати ризики, робити ефективним і доступним своє агрокредитування, розробляти стратегію майбутньої діяльності.

Програма DCA відкриває для її учасників нові можливості. Вона сприятиме посиленню їхніх позицій на фінансовому ринку, збільшенню клієнтської бази у нових для них сегментах сільгоспвиробників, зростанню обсягу кредитів, наданих на розвиток дрібного та середнього підприємництва на селі, набуттю нових знань.

АКТУАЛЬНЕ

Як створити умови, щоб український селянин торгував у Європі?

Українська аграрна продукція дедалі активніше штурмує європейські ринки. І якщо донедавна ми здебільшого згадували успіхи зернових культур, які посідають провідні позиції в світі, то тепер говоримо про «закордонні» перспективи й нашої тваринницької та плодоовочевої продукції. Фахівці визнають, що європейців приваблює її якість, екологічна чистота та високі смакові властивості. За вдалого менеджменту і маркетингу така продукція може знайти попит у розвинених країнах.

Разом із тим, вітчизняні аграрії, що зуміли виростити таку продукцію, дотепер не знають, як краще її доставляти до кінцевих споживачів. Про це йшлося під час конференції «Ринки плодоовочевої продукції Європи та України. Перспективи та виклики», яка 20 листопада відбулася на базі львівського оптового ринку «Шувар».

«Шувар» був обраний не випадково. По-перше, він став одним із організаторів заходу, участь у якому взяли фахівці аграрної галузі, представники владних структур, громадських організацій, технічних проектів, а також сільськогосподарські виробники з восьми регіонів України. По-друге, оптовий ринок уже зажив доброї слави серед вітчизняних аграріїв, бо всіляко сприяє просуванню їхніх товарів на вітчизняних та європейських ринках. І

робить це доволі успішно, бо знає вимоги, які там висуваються до сільськогосподарської продукції. Зокрема, й такі, що стосуються її фасування, пакування, формування товарних партій і, що дуже важливо, її безпечності. Тож одна з учасниць конференції, заступник директора Департаменту агропромислового розвитку Херсонської обласної державної адміністрації Маргарита Степанова схвально оцінила роль «Шувара» як своєрідного «вікна до Європи» для вітчизняних аграріїв. І додала, що його можливостями активно користуються її земляки: через «Шувар», за попередніми підрахунками, вони вже спромоглися реалізувати близько 5 тис. тонн городини і фруктів.

Важливо і те, що «Шувар» відкрив вікно не лише до Європи, а й, як не дивно це звучить, до України. Річ у тому, що до останнього часу в нашій країні мало хто зважає на дрібних та середніх сільгоспвиробників. У нашій свідомості надійно закріпився стереотип, що головними для них знаряддями праці залишаються лопати, вила та граблі. А ще вони обробляють невеличкі земельні ділянки, котрі часом вимірюються навіть не гектарами, а сотками. А коли так, то виникає цілком слушне запитання – на що здатні такі сільгоспвиробники? Хіба що прогородувати власні родини. Про цілу країну навіть і мови не може бути.

Та реальність спростовує таку думку. Насправді дрібні та середні сільгоспвиробники, до яких належать малоземельні фермери та власники особистих селянських господарств, суттєво впливають на наповнення та розвиток аграрного ринку. Зрештою, це засвідчує і статистика, яку наводили учасники львівської конференції. Так, директор місії Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) Джед Бартон навів такі дані: українські сільгоспвиробники, які потрапляють до категорії дрібних та середніх, виробляють понад 80% овочів та фруктів, їх частка в молочній продукції складає 77%, в продукції птахівництва – 45%, у виробництві зерна – 20%.

АКТУАЛЬНЕ

Не менш вражаючими цифрами поділився і директор Департаменту економічного розвитку, аграрного ринку та інвестиційної політики Міністерства аграрної політики та продовольства Віталій Саблук. Згідно з ними, дрібні та середні сільгоспвиробники виробляють понад 60% м'яса, 98% картоплі.

Тож розуміємо, що цей сектор вітчизняної сільської економіки не лише не пасе задніх, а, навпаки, попри відстале технологічне оснащення, гостру нестачу коштів та інші проблеми, демонструє високу ефективність та результативність роботи. На своїх майже 6 млн. гектарах, за твердженням Віталія Саблука, вони виробляють стільки ж продукції, скільки й агрохолдинги. І це при тому, що останні обробляють площу у кілька разів більшу і до того ж використовують сучасну сільгосптехніку, не відчувають нестачі в обігових коштах, банківських кредитах, міндобривах тощо.

Та постає питання, хто візьметься реалізувати продукцію, вирощену малими та середніми сільгоспвиробниками, яка часто не складається у великі товарні партії? Тривалий час на поставлене питання не знаходилося відповіді. «Шувар» став одним із перших в Україні оптових ринків, який не просто помітив власників фермерських та особистих господарств, а й пішов на тісну взаємовигідну співпрацю з ними. Потребу в ній засновник групи компаній «Шувар» Роман Федішин аргументував досить просто: «Чи потрібен оптовий ринок великому виробнику, який має свою дистрибуцію, свої склади, який може самостійно вийти на закордонні ринки? Мабуть, ми не надто їм потрібні. Чи потрібен оптовий ринок дрібному та середньому виробнику? Однозначно потрібен. Приміром, чи повинен кожен дрібний виробник картоплі будувати у себе сховище, налагоджувати переробку? Для цього йому довелося б знайти дуже великі інвестиції. Частково цю функцію ринок бере на себе».

Відомо, що в Україні окрім «Шувара» є й інші потужні оптові ринки. Та проблема полягає в тому, що вони не завжди помічають дрібних та середніх сільгоспвиробників, а нерідко навіть і не збираються їх помічати. Мовляв, пропонувані ними до реалізації обсяги сільськогосподарської продукції не дуже вражають, тож немає потреби на них навіть гаяти час. А в ринкових умовах час, як відомо, – це гроші.

АКТУАЛЬНЕ

Отже, остаточно зламати психологію гігантоманії на етапі реалізації агропродукції досі не вдалося. «Шувар» продемонстрував, як це можна здійснити, та його досвід поширено не на всі регіони. Хоча, запевнив Роман Федішин, ним вони охоче будуть ділитися з усіма, хто демонструватиме до нього інтерес.

Інший організатор львівського заходу – Проект USAID «АгроІнвест» продемонстрував свій підхід до зазначеної проблеми. Він відстоює ідею, що Україні потрібна комплексна система ринків, яка поряд з оптовими включала б регіональні та фермерські ринки. За підтримки Проекту розроблене попереднє техніко-економічне обґрунтування такої системи під умовною назвою «Зелені ринки», яка чітко показує, де мають розміщатися різні типи ринків, щоб і продукція знаходила місце збуту, і потужності не простоювали порожніми, як це часто трапляється, коли оптовий ринок не має навколо себе фермерських, які б «живили» його. Саме така система ринків, максимально наближених до місць вирощування сільськогосподарської продукції, дозволяє їй у свіжому вигляді потрапити від поля до споживача, а також забезпечити вихід на експорт.

Ці ідеї «АгроІнвест» реалізує в багатьох українських регіонах. Серед пріоритетних – Херсонська область, яка переважно спеціалізується на сільському господарстві, особливо на такій його галузі, як плодоовочівництво. Саме тут за сприяння Проекту «АгроІнвест» будуються місцеві ринки, які вирізняються невеликими розмірами, проте досить великими обсягами продажів і здатні оперативно реагувати на ситуацію у сфері реалізації сільськогосподарської продукції. За словами Маргарити Степанової, Проект також надає значну консультативну допомогу, бо аграрії мусять знати не лише те, як вирощувати свою продукцію, але і як її продавати. «Лише цього року спільно з Проектом «АгроІнвест» ми провели велику кількість навчальних семінарів, які охопили більшу частину нашої області».

Під час конференції підкреслювалося, що «АгроІнвест» максимально сприяє формуванню повноцінної збутової мережі, вагомою складовою якої є сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи. Лише в Херсонській області, за інформацією Маргарити Степанової, було організовано 10 таких кооперативів, і всі вони успішно працюють.

АКТУАЛЬНЕ

Одна з проблем сьогодення, за словами Віталія Саблука, полягає в тому, що дрібні сільгоспвиробники не мають офіційного статусу виробника сільськогосподарської продукції. А отже, позбавляються змоги вийти на організовані ринки і реалізувати на них за легальними схемами і ринковими цінами результати своєї праці. Однак, додав він, нині ця проблема вже наблизилася до вирішення: у Міністерстві аграрної політики та продовольства розробляються доповнення до чинного закону «Про фермерське господарство». Згідно з ними, за бажання власники особистих селянських господарств можуть переоформити їх у фермерські господарства сімейного типу. Відтак, вони долучаться до інших офіційно визнаних державою сільгоспвиробників, а це відкриє для них зовсім нові можливості: зниження податкового навантаження, повноцінний вихід на організовані ринки збуту продукції, можливість об'єднуватися в кооперативи, соціальний захист тощо.

«Коли ми спостерігаємо за тим, як розвивається сільське господарство в Україні, стає очевидним, що воно має потенціал вплинути на загальне економічне зростання, підвищення добробуту українських громадян. А також спроможне зробити один із головних внесків у забезпечення продовольчої безпеки в світі», – наголосив Джед Бартон.

Потенціал вітчизняної аграрної галузі підтверджує і Роман Федішин. Він повідомив, що ринок «Шувар» долучатиметься до всіх ініціатив, які сприяють розбудові мережі реалізації сільськогосподарської продукції. «Ми підемо на такі інвестиційно ємні проекти, як створення супермаркетів української продукції в Європі. Переговори вже нині ведуться. І перший такий плануємо відкрити у Стокгольмі».

Михайло ВЕРНИГОРА,

Національний прес-клуб з аграрних та земельних питань

АКТУАЛЬНЕ

Українські земельні відносини
крізь призму американського досвіду

Нещодавно зі США повернулася група українських експертів, яка вивчала американський досвід роботи у земельній сфері. Про те, як можна вдосконалити земельні відносини в нашій країні з урахуванням зарубіжного досвіду, говоримо з директором Ресурсного центру з прав на землю Проекту USAID «АгроІнвест», президентом Асоціації «Земельна спілка України» Андрієм КОШИЛЕМ.

- Наскільки продуктивною виявилася поїздка до США?

- Дуже продуктивною. Ми змогли ознайомитися з передовим досвідом земельних відносин Сполучених Штатів. Нам видалася нагода подивитися на це як на федеральному рівні, так і на рівні окремих штатів. Ми зустрічалися з місцевою владою, фермерами, представниками компаній, які проводять земельні аукціони, юридичних компаній, оцінщиками. Це для нас – неоціненний досвід.

- В яких штатах ви побували?

- Загалом наша поїздка тривала 3 тижні. За цей час ми встигли побувати в 16 штатах, зокрема, в Меріленді, Вірджинії, Нью-Йорку, Небрасці, Неваді, Вайомінгу, Масачусетсі. Тож проїхали країну від її сходу до заходу. І, звісно, побували, у Вашингтоні.

Чому я так детально про все розповідаю? Та тому, що США – це неоднорідна країна. Кожен штат має свої особливості. Частково вони зумовлюються кліматичними умовами, рельєфом місцевості. Усе це суттєво позначається на сільському господарстві, на тому, як господарюють на землі.

Що нас здивувало, так це те, що за такої регіональної специфіки в Америці діє цілісна аграрна політика. Причому вона працює потужно. Ніхто не ставить під сумнів її ефективність. Там суворо дотримуються законів. Не так, як у нас – не встигли ухвалити якийсь земельний закон, а навздогін йому готують новий, який може переписати всі попередні напрацювання.

АКТУАЛЬНЕ

Згадаймо, як складалася доля закону «Про ринок земель». Тільки й чулося, що ось-ось Верховна Рада його ухвалить. І вона навіть намагалася це зробити. Аж невдовзі з'явився законопроект «Про обіг земель сільськогосподарського призначення». Останнім часом Держземагентство запропонувало громадськості на обговорення нову ініціативу – законопроект «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення порядку продажу права оренди на земельні ділянки сільськогосподарського призначення». Він докорінно змінює підходи до формування земельного ринку в нашій країні.

У США такої непослідовності в земельних питаннях немає. Принаймні, нам на це ніхто не жалівся. Називали різні проблеми, але такої серед них не було.

- Хто організував цю поїздку?

- Нас запросив американський уряд. Ми перебували в рамках програми International Leadership.

До складу нашої делегації увійшли фахівці із земельних питань. Вони представляли Верховну Раду, освітні заклади, недержавні організації і органи місцевого самоврядування.

- Що в американській системі було особливо цікавим?

- Понад усе – це досвід децентралізації земельних відносин. Ми переконалися, що у США на місцевому рівні вирішується дуже багато земельних питань. Це дозволяє гнучкіше підходити до розвитку населених пунктів, до створення привабливого інвестиційного клімату.

У нас дуже багато влади сконцентровано на центральному рівні. Це породжує чимало проблем. Одна з них має прямий стосунок до корупції. Тому що працює принцип – будь-яке рішення коштує грошей. Звісно, не легально сплачених, а тих, що йдуть до кишень чиновників.

На місцевому рівні корупція так не буває. Зазвичай, члени громади стають свідками ухвалення рішень, у тому числі, і в земельній сфері. Відтак, вони можуть їх регулювати, впливати на них.

Тому особливо важливо наші територіальні громади наділити більшими повноваженнями. Це те, що намагаються зробити автори вітчизняної територіально-адміністративної реформи. Вивчення досвіду США остаточно переконало в тому, що її треба якнайскоріше запроваджувати.

- Закритість земельних рішень в Україні – це чи не найголовніша проблема, з якою постійно стикаються землевласники і ті, хто прагне оформити власність на землю, її оренду. Як це виглядає в США?

- Тут у земельних питаннях спостерігається абсолютна прозорість. Зрештою, щоб переконатися у цьому, не обов'язково їхати до Сполучених Штатів. Достатньо увійти в Інтернет, і ви одержите всю необхідну земельну інформацію. Вона є доступною для кожного. Це знімає напругу в багатьох земельних питаннях.

Як у нас усе це виглядає – усі знають: інформація про окремих власників землі – це мало не державна таємниця. Неподалік Києва у лісі виявили ділянку розміром у 2 гектари. Вона огорожена парканом заввишки у кілька метрів. Виглядає, немов цитадель. І ніхто достеменно не може сказати, кому та земля належить. Тільки натякають, що чиновнику дуже і дуже високого рівня. Мовляв, зрідка приїздить сюди...

АКТУАЛЬНЕ

- Які механізми функціонування земельного ринку бажано було б запозичити в американців?

- Ми дуже високо оцінили тамтешні підходи до консервації земель. Вони дозволяють зберегти землі сільськогосподарського призначення, унеможливають їх безпідставне переведення до інших категорій. Тому там землю, на якій вирощують хліб, не передають під житлову забудову або, наприклад, під будівництво автозаправок, як це часто трапляється у нас.

Цікавий інструмент – це передача земель у трастове управління освітнім закладам. Від господарювання на них вони отримують доходи і в такий спосіб фінансують власну діяльність. Ми бачили університети, які мають достатньо грошей і для організації навчального процесу, і для належного матеріально-технічного забезпечення.

- Вітчизняна земельна сфера досі залишається надто корумпованою. Як з цим складається ситуація в США?

- Головний механізм боротьби з корупцією – це публічність рішень, які ухвалюються, і їх доступність для всіх громадян. Тільки в США він працює, а у нас – ні. Тому ми і маємо протилежні результати.

Велике значення мають також економічні важелі. У Сполучених Штатах надають перевагу стимулюючим заходам. А це підкошує корупцію, бо вона завжди живиться тим, що забороняється. Якщо немає заборон, то немає і за що платити гроші чиновнику.

В Америці вже давно до цього звикли і навіть не уявляють, як може бути інакше. Коли я розповідаю про такі речі, то мої колеги, знайомі й родичі дивуються – а чи є взагалі земельна корупція в США? Я так відповідаю: справа не в корупції, а в її рівні і в тому, як система з нею бореться. В Америці вона з корупцією бореться успішно. В усякому разі, на жодній зустрічі, під час приватних розмов, які передбачають більшу відвертість, ніхто з американців на корупцію не нарікав.

- Наскільки забюрократизованим у США є процес оформлення власності на землю, її успадкування, дарування, передачі в оренду?

- Сам цей процес є досить складним, тому що покупець земельної ділянки, по суті, повинен відслідкувати весь ланцюг операцій, які були здійснені до нього. Як правило, цим займаються юридичні компанії чи адвокати, які беруть всі записи, починаючи з того моменту, коли держава роздавала землі своїм громадянам. І щоразу доводиться відслідковувати цей ланцюг операцій.

Попри свою складність ця процедура в США дає хороші результати. Якщо ви її успішно пройдете, то у подальшому можете спокійно працювати на землі, не думаючи про можливе її рейдерське захоплення.

Орендні відносини в Сполучених Штатах переважно є короткотерміновими. Вони можуть тривати 1-3 роки. Причому власники землі і орендарі підписують дуже прості договори. Зазвичай, вони їх не реєструють, хоча в різних штатах щодо цього може бути різна практика.

- Чи стикаються американці з такими проблемами, як відумерла спадщина, нічийна земля?

- Навіть в Америці не завжди знаходять реальних власників землі. Але на те є юристи. Вони займаються їх пошуком. Також ці справи розглядаються в суді.

АКТУАЛЬНЕ

Тобто, проблеми з відумерлою спадщиною та нічийною землею є, але вони вирішуються. І поки вони вирішуються, ніхто нелегально такі ділянки не використовує у сільгоспвиробництві. Якщо щось подібне і станеться, то проти порушника закону постане вся система.

Як у нас це виглядає? Людина пішла з життя, власників земельної ділянки ніхто не шукає, а сама ця ділянка успішно обробляється орендарем. Той як мав з того зиск, так і надалі продовжує отримувати доходи.

- Напередодні нинішніх парламентських виборів лідери деяких політичних партій виступили проти запровадження в Україні механізму купівлі-продажу землі сільськогосподарського призначення. Що це – політичний популізм чи прояв можливої зміни політики в земельній сфері?

- Забороняти продаж землі можна скільки завгодно, але якщо економіка потребуватиме механізму пошуку ефективного власника, то ринок землі все одно буде існувати. Сьогодні він перебуває у напівкримінальному стані, працює здебільшого нелегально. Але особливо прикро те, що держава не хоче визнати дійсності, а саме – існування такого ринку. Водночас вона прагне його регулювати і контролювати.

Експерти Ресурсного центру бачать, що є економічні та юридичні механізми, які дозволяють зробити наш земельний ринок прозорим. Безумовно, повинні бути певні обмеження, але заборонити продаж землі сільськогосподарського призначення практично неможливо.

Важливі кроки, які має здійснити Україна, щоб підготуватися до відкриття ринку земель, викладені в підготовленій нашими експертами програмі «Десять кроків до подолання корупції в земельних відносинах». З цією програмою та іншими напрацюваннями Ресурсного центру та Земельної спілки можна ознайомитися на Земельному порталі України (zem.ua).

Зараз ми активно впроваджуємо зазначену програму: організовуємо публічні обговорення, готуємо аналітичні матеріали, розробляємо проекти законодавчих актів. У цій роботі ми будемо використовувати й знання, отримані у США, але, звісно, з урахуванням наших реалій і особливостей українських земельних відносин та їх регулювання.

Максим НАЗАРЕНКО,

Національний прес-клуб з аграрних та земельних питань

АКТУАЛЬНЕ

Анрі Барнабо: «Органічне землеробство може стати цікавим для невеличких фермерських господарств».**Власний сімейний досвід з перших вуст**

Свого часу Франція не побоялася відмовитися від інтенсифікації аграрного виробництва і підтримала органічне. В результаті виграла від цього більше, ніж передбачалося.

Україна може з легкістю повторити успіхи Франції.

Про це в ході інтерв'ю розповів радник при уряді України з аграрних питань Анрі Барнабо. Також Радник розповів про успішний досвід його сім'ї в органічному сільському господарстві.

- З чого почалося органічне землеробство для Франції та для вашої родини? Яка ідея покладена в основу органічного сільського господарства?

- Взагалі, Франція не була піонером в органічному землеробстві. Але нашу країну надихнув позитивний досвід Німеччини, Австрії та Швейцарії. Ці країни вже давно були орієнтовані на органічне вирощування. Але з іншого боку, аграрні профспілки з великим побоюванням сприйняли такі зміни. А все тому, що керували такими профспілками великі зернові групи з Півночі Франції. І вони були більш орієнтовані на інтенсифікацію виробництва, ставлячи метою зібрати 12-15 тонн пшениці з гектара землі. А при органічному виробництві врожайність не може бути настільки високою. Франція на певному етапі зрозуміла, що в інтенсифікації сільського господарства є свої межі.

До того часу наша сім'я вже займалася фермерством, але нам не подобалося використовувати велику кількість пестицидів. І усвідомлення того, що настав час змін, прийшло до нашої сім'ї в 90-х роках.

- А як відреагували інші аграрії на такі нові тенденції в способі господарювання? Підтримали вони ті зміни в господарюванні, які пропонувала їм Франція?

- Вони були здивовані і реагували на це з побоюванням. Спочатку вони не зрозуміли позиції та ідеї французького уряду. Вони думали, що все це несерйозно, адже не розуміли, як можна займатися сільським господарством без використання мінеральних добрив, хімічних речовин пестицидів, гербіцидів. Вони говорили, що наш задум провальний, і у нас нічого не вийде.

- Яким чином Франція підтримує органічне сільське господарство?

- Сьогодні у Франції існує державна допомога тим господарствам, які переходять на органічне виробництво. Це невелика допомога. Але в бюджеті Франції, а саме в частині витрат на аграрну сферу, передбачений пункт витрат на підтримку органічного сільського господарства. Також наш уряд виплачує органічним господарствам допомогу за гектар обробленої землі.

Чим більше фермер працював в напрямку екологізації свого господарства, тим більше він отримував допомоги на гектар землі. Була в той час розроблена ціла схема з надання державою цільової допомоги, яка працює і зараз.

АКТУАЛЬНЕ

- Яка частка земель перебуває під органічними угіддями?

- У Франції, як і в Європі в цілому, органічним вирощуванням займаються маленькі сімейні-господарства. Дуже мало великих господарств, які займаються органікою. На сьогодні 6% французьких господарств є органічними. Але, тим не менш, це 25 тис. сімейних господарств. Частка земель, зайнятих під органічним сільським господарством, займає майже 1,5 млн га. Органічне сільське господарство — частина загальної сільськогосподарської політики ЄС.

- Коли на урядовому рівні було розпочато діалог про зниження?

- Усе почалося в 80-х роках. І саме в 1991 році в рамках профспілкових організацій утворилася Федерація виробників органічної продукції. У 1992 році відбулася реформа спільної сільськогосподарської політики Європи. Тоді в Брюсселі було багато розмов про те, що потрібно відходити від старої системи господарювання, що потрібно орієнтуватися на екологічне виробництво і на дрібні сільськогосподарські господарства. Тому уряди країн поступово відходять від системи підтримки великих зернових компаній. Якщо брати до уваги нову сільськогосподарську політику Європи, яка розрахована на 2014-2020 роки, то в самому бюджеті і частини витрат на АПК 30% відведено для підтримки органічного сільського господарства.

- З якими проблемами зіткнулися ваша сім'я, коли вирішила перейти на органічне сільське господарство?

- На щастя, у нас не було ніяких проблем у законодавчому плані, скоріше, це були технічні проблеми, оскільки нам довелося перейти на нову технологію в господарюванні. У нас не було ні спеціальної техніки, ні спеціального обладнання, тому нам довелося його шукати — зустрічатися з виробниками цього обладнання і адаптувати його під наше виробництво. Тому в перші роки ми не перестали використовувати гербіциди, адже нам потрібно було щось робити, щоб прополювати поля. Для нас це була пілотна ферма, де ми вчилися органічному господарюванню. І в перші роки врожаї також були низькими. Потім нам довелося міняти і генетичний матеріал, оскільки ми не використовували ні фунгіциди, ні інсектициди. Нам потрібно було шукати нові сорти, які були б більш резистентними до хвороб і шкідників. Ми шукали такі посівні матеріали серед старих сортів. І для всіх, хто хоче перейти на цю систему, перші роки будуть дуже важкими в економічному плані.

- Чи отримують бажані перейти на органічне господарювання допомогу від держави, і в чому вона виражається?

- Всі фермери, готові займатися органічним землеробством, отримують компенсаційну допомогу від держави, і це їм дозволяє покрити витрати на втрати врожаю. Це фіксована сума, яка виплачується за гектар обробленої землі і виплачується в так званий перехідний період

Анрі Барнабо: «Для всіх, хто хоче перейти на органічне сільське господарство, перші роки будуть дуже важкими в економічному плані» - до п'яти років. Це в перерахунку на гривні приблизно 2—2,5 тис. грн. за 1 га землі.

- Після переходу на органічне сільське господарство, що ви почали вирощувати?

- До того часу ми продовжили, як і раніше, вирощувати ячмінь, пшеницю, сою. Також ми збільшили площі під соєю, для того щоб отримувати рослинний протеїн для кормів нашим тваринам. Потім ми стали вирощувати культури, добре адаптовані до особливостей нашої місцевості, - це огірки, помідори, салат, дині, полуниця. Оскільки в нашому регіоні дуже багато сонця, це особливо добре для полуниці і дині.

АКТУАЛЬНЕ

- А тваринництво? Хто у вашій сім'ї займається розведенням тварин?

- Оскільки ми вирощували зернові культури, ми вирішили зайнятися і птахівництвом. Наша сім'я почала розводити курей, куріпок, качок і гусей. У нас є великі вольєри, де ми їх тримаємо. Вони живуть у напіввільних умовах: кури і свині пасуться на луках — їдять траву і жолуді. Через деякий час завдяки такому господарюванню ми замкнули так званий харчовий ланцюг від органічних кормів до органічного м'яса. З часом ми прийшли до розуміння того, що нам потрібно відходити від виготовлення сировини, а повністю закрити ланцюг кінцевим продуктом.

Згодом ми побудували бійню і консервний завод. І десять років тому почали вирощувати чорних свиней - це спеціальна гірська порода, яка утримується без прив'язі. Така порода па-сється на полях. У них дуже смачне, високої якості м'ясо, яке підходить для виробництва різних ковбасних виробів. І продаємо ми його під власною маркою.

- Скільки часу вам знадобилося, щоб перейти від вирощування органічних кормів до виготовлення кінцевих органічних продуктів?

- Для цього нам знадобилося 8-10 років. Тобто ми почали органічне вирощування в 1992 році, і вже в 2000-2002 роках у нас був свій консервний завод. Останні десять років ми працюємо в режимі стабільного виробництва. Звичайно, плани розширити свою діяльність існують, але нас поки задовольняє той стан речей, якого ми добилися.

АКТУАЛЬНЕ

- Всі члени вашої родини займаються органічним сільським господарством?

- Так, всі. І навіть більше того, в нашій сім'ї існує спеціалізація. Особисто я займаюся рослинництвом і насінням овочів та зернових культур, а також займаюсь розведенням чорних свиней.

Мій брат займається консервним заводом. Випускає готову продукцію — це і фуа-гра, і різні консерви - «Касола» - птах з квасолею, качка з чорносливом і сочевицею. Також він займається вирощуванням динь і часнику.

Моя сестра і мій племінник займаються вирощуванням птиці та тепличними овочами.

Двічі на тиждень на світанку ми продаємо свою продукцію на ринках у м. Пур і Тулузі. Це спеціалізовані криті ринки, де продають виключно органічну сільськогосподарську продукцію. Тулуза — це велике місто, а Пур — маленьке і знаходиться недалеко від гір Піренеї. Саме в цих містах найбільшим попитом користується органічна продукція. Такі криті ринки складаються з невеликих магазинчиків, так званих бутиків. Там все пристосовано до зберігання та продажу органічних товарів. У таких бутиках все добре організовано, все дуже чисто, дотримані всі правила гігієни, витримана температура, оскільки на рівні держави здійснюється посилений контроль за якістю продукції.

АКТУАЛЬНЕ

- Яка ваша роль в якості радника при уряді України з аграрних питань, а саме в галузі органічного сільського господарства?

- Для мене цей сектор близький, оскільки я сам є виробником органічної продукції. І я тісно співпрацюю з українсько— швейцарським проектом FiBL.

Моя роль полягає в тому, щоб донести до українського уряду всі ідеї цього проекту і всі пропозиції, оскільки ця перспективна ніша може бути зайнята Україною в сфері АПК. Цей напрямок забезпечує прозорість в контролі якості, оскільки вся продукція повинна бути сертифікована, з дотриманням всіх технічних умов виготовлення. Україна взагалі орієнтована на зернове виробництво. Але не тільки зерно повинно вирощуватися в Україні. Безліч регіонів України добре підходять і для інших сільгоспкультур.

У Карпатах можна займатися тваринництвом, тобто важливо було б перейняти досвід Франції з точки зору географічного районування. І адаптувати сільськогосподарське виробництво до можливостей цих регіонів. Саме це дасть значний економічний ефект. Так ми зможемо підтримати і зберегти сільські території і знизити рівень урбанізації населення.

Так, у Франції органічне сільське господарство покриває 60 тис. робочих місць, і це тільки ті люди, які працюють на фермах.

У Франції, як і в інших країнах світу, криза в промисловості, що призвело до скорочення великої кількості робочих місць. Тому зараз в секторі зайнятості населення більшість робочих місць забезпечуються за рахунок сільського господарства..

Органіка

Аналітичне інтерв'ю по матеріалах міжнародної конференції.

АГРОСТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ

Чи знайдеться в Агροстраховому пулі місце для агрострахування?

Та чи збережеться і самий Агροстраховий пул? Сьогодні ці питання виглядають зовсім не зайвими. Громадському об'єднанню, якому виповнилося лише 2 роки, саме час замислитися про подальші перспективи. Чи виживе воно в нинішніх непростих умовах, чи на його місці буде створена цілком нова структура? Про це говоримо з експертом страхового ринку – виконавчим директором страхового брокера Gras Savoye Ukraine Ібрагімом ГАБІДУЛІНИМ.

- Багато експертів стверджують, що вітчизняне агрострахування перебуває в стані кризи і що цей процес лишень посилюється. Чи ви поділяєте таку думку?

- Так, поділяю. Український ринок агрострахування як і раніше залишається доволі ємним. Є компанії, які дуже надійно працюють у добровільному страхуванні. Вони мають свою клієнтуру та хороший портфель замовлень. Та можливості для подальшого розвитку у нинішніх умовах надають лише обов'язкові види агрострахування, пов'язані з державною дотацією. А тут у нас – повна корупція. Через неї ринок залишається розрізненим, не сконцентрованим на вирішення конкретних завдань. Він не повною мірою використовує свої можливості.

- Свого часу агростраховому ринку були запропоновані всі необхідні інструменти для розвитку. Тим не менш, отримуємо зворотний результат. Чому так відбувається?

- Від самого початку інтерес було продемонстровано не до розвитку агрострахування як інструменту, спроможному надати реальну допомогу нашим сільгоспвиробникам. Агрострахування було використане як елемент наживи, корупції.

Візьмемо, наприклад, Агροстраховий пул. Оформити в ньому своє членство було вельми марудною справою. Треба було отримати ліцензію, відповідати вимогам, які пред'являли засновники. А це були чотири «сімейні» компанії. До професійного рівня деяких із них уже тоді виникали численні запитання.

Зрозуміло, що серйозні страховики не захотіли мати бодай щось спільне з таким непрозорим бізнесом. Примітна деталь: на прес-конференції 16 жовтня керівник Проекту Міжнародної фінансової корпорації (IFC, Група Світового банку) «Розвиток агрострахування в Україні» Гарі Роше сказав – це не бізнес, я не розумію, що це таке.

Завважте, ця думка належить спеціалісту світового рівня. Впродовж багатьох років він робив усе можливе для того, аби наше агрострахування відповідало сучасним вимогам.

- Передбачалося, що Агροстраховий пул повинен об'єднати провідні страхові компанії, які працюють із сільгоспвиробниками, підштовхнути їх до взаєморозуміння, напрацювання спільних правил поведінки на агростраховому ринку. Пул не впорався з поставленим завданням, та чи спроможний він виконати його нині, коли опинився в нових економічних та політичних реаліях?

- У грузинів є хороша приказка: не можна в старі міхи наливати молоде вино. Тому не можна на базі Пулу, який створювався під конкретні корупційні завдання, створювати нове громадське об'єднання страховиків.

Закон «Про особливості страхування сільськогосподарської продукції з державною підтримкою», ухвалений 2012 року, зобов'язав усіх агростраховиків отримати

АГРОСТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ

мати спеціальну ліцензію. Та хоч і зобов'язав, але ж як реалізували це положення закону?

Пріоритет надали чотирьом «сімейним» компаніям, а решту одразу ж відсікли. Їм сказали – ставайте в чергу. І як думаєте – їм одразу видали ліцензії? В тому й справа, що ні.

Скільки на агрострахову ліцензію чекала, припустимо, страхова компанія «АСКА»? Довго. А «ІНГО-Україна»? Теж довго. І цей список можна продовжити. Але ж це – провідні компанії на вітчизняному ринку агрострахування. Все це робилося задля того, щоб відсікти їх від обов'язкового агрострахування. А разом – приховати свої корупційні схеми.

У Гете є хороший вислів: якщо ви неправильно застібнете перший гудзик, то ніколи не застібнетесь нормально. Треба визнати, що перші кроки щодо створення нинішнього Пулу були зроблені невірно. Тож його треба розібрати дощенту і побудувати заново. А будувати є кому – понад 30 компаній вже отримали ліцензії, які дозволяють їм надавати послуги в сфері агрострахування.

- Агростраховий пул створювався не стільки страховими компаніями, скільки державою. Тому, стверджують експерти, від самого початку він не повною мірою враховував запити агрострахового ринку. Що ви думаєте з цього приводу?

- Україна досить упевнено почувається на світових продовольчих ринках. За багатьма позиціями ми посідаємо чи то лідируючі позиції, чи максимально наближені до них. Приміром, за пшеницею ми виходимо на друге місце в світі. Вся Європа збирає її стільки ж, скільки наші сільгоспвиробники.

З кукурудзою справи теж складаються непогано: за обсягами її виробництва ми входимо до першої п'ятірки. Шосте місце посідаємо за виробництвом молока, а за виробництвом соняшника з нами загалом ніхто не зрівняється.

Попередня влада чудово розуміла, які потужні фінансові потоки сформувалися всередині АПК. Тому й вирішила встановити за ними повний контроль, аби жодна копійка не пішла на сторону. Для цього й створила Агростраховий пул.

Зрозуміло, що все це робилося не тільки, а, може, й не стільки в державних інтересах. Тому в цій схемі агростраховому ринку місця не знайшлося.

- Влада в країні змінилася, а Агростраховий пул як структура зберігся. Тим не менш, він втратив форвардні контракти в Аграрному фонді. Вони дісталися нікому не відомим страховим компаніям. Чи означає це, що тепер Пул став непотрібним не лише агростраховому ринку, але й державі?

- Мені не відомі причини, з яких дві маловідомі компанії увійшли до Агрофонду. Можливо, це пов'язане з тим, що Агростраховий пул вже став притчею во язицех і від нього можна було відмахнутися. Я не виключаю, що події розгорталися за цим сценарієм.

АГРОСТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ

- Певний час тому Агροстраховий пул перебував у передінфарктному стані. Недавно була зроблена спроба оздоровити його. 16 жовтня агростраховики дізналися про наявність Дорожньої карти реформування добровільного страхування сільськогосподарської продукції на 2014-2015 роки. Того дня на прес-конференції відбулася її презентація. Розробники цього документу запевняли, що його реалізація здатна вдихнути в Пул нове життя. Як ви вважаєте, чи справді вони вірили в те, про що казали?

- Прес-конференція показала, що ідея створити Дорожню карту, запропонована Агροстраховим пулом, Лігою страхових організацій України (ЛІСОУ) та деякими громадськими організаціями, які працюють в аграрному секторі, не увінчалася успіхом. Самі учасники події переконалися, що це шлях у безвихідь. Принаймні, представники ряду страхових компаній, незалежні експерти, журналісти не підтримали розробників Дорожньої карти.

Генеральний директор Агροстрахового пулу Віталій Самарський на цій прес-конференції виглядав не дуже переконливо. Схоже, він розумів, що ідея з Дорожньою картою не дасть належного ефекту. Минув тиждень і він написав заяву про звільнення зі своєї посади.

- Хто може замінити Віталія Самарського на місці гендиректора Агροстрахового пулу?

- Я б розглянув кілька кандидатур. Наприклад, в ІФС є Ірина Головка. Вона обіймає посаду заступника керівника Проекту «Розвиток агрострахування в Україні».

Ірина Головка тривалий час перебуває в темі, користується великим авторитетом серед вітчизняних страховиків. Її добре знають і на міжнародному ринку агрострахування. Вона причетна до розробки стандартних страхових продуктів, які дуже добре зарекомендували себе, до підготовки документів, що відіграли важливу роль у започаткуванні та розвитку вітчизняного агрострахування.

Можна було б розглянути й кандидатуру Олександра Завади. Він тривалий час працював у державних структурах, був президентом Української федерації убезпечення (УФУ).

Насправді люди, здатні очолити Пул, є. Питання, кому віддати перевагу? Якщо керуватимемося квотним підходом, діючи за принципом – ми тут головні і тому з нами треба рахуватися, то тупцюватимемо на місці. Переконаний, що ставку треба робити на професіоналів. Ми не маємо часу вчитися на власних помилках.

- Спроба держави створити Агροстраховий пул виявилася невдалою. Це – факт. Та є й інший незаперечний факт: свого часу агростраховому ринку була надана можливість створити Пул на свій розсуд, та він нею не скористався. Чому?

- Я думаю, що цьому завадив конфлікт інтересів. Треба визнати, що він наявний у відносинах, які складаються між різними нашими професійними об'єднаннями. За багатьма питаннями агрострахування ми досі не можемо дійти одностайності, виробити єдину політику. Тож нема нічого дивного, що 2 роки тому від держави у вигляді «подарунка» отримали Агροстраховий пул, а тепер не знаємо, що з ним робити.

- Ви прихильник створення нового Пулу, та хто має його формувати – страхові компанії, які потому увійдуть до його складу, чи професійні об'єднання, які продовжують конкурувати поміж себе?

- ЛІСОУ, УФУ та Асоціації «Страховий бізнес» треба терміново шукати точки дотику. Вони не повинні перетягувати ковдру на себе. Для того, аби створити Пул як

АГРОСТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ

саморегулюючу організацію, ми маємо об'єднатися. Іншого варіанту нема. Це – перше.

Друге. Все одно треба залучати до роботи із створення Пулу професійні об'єднання. Бо кожне з них лобіює інтереси страховиків. Просто слід цей рівень лобіювання підняти вище за власні корпоративні інтереси.

- Цей принцип сповідувався й раніше, та не спрацював. Чи спрацює він зараз?

- Зараз ми опинилися в ситуації, коли вже замало говорити. Важливо робити конкретні справи.

Страховики вже об'єдналися. Хтось знайшов своє місце в ЛСОУ, хтось – в УФУ, хтось – в Асоціації «Страховий бізнес». Вони частково передали їм свої повноваження. Тепер завдання представників професійних об'єднань полягає в тому, щоб домовитися поміж себе з принципово важливих питань. В тому числі, і з питання створення нового Агροстрахового пулу.

- Як може виглядати процедура створення нового Агροстрахового пулу?

- Мені важко сказати, як це ТРЕБА організувати. Я скажу, як це МОЖНА зробити.

Я б підготував відповідні листи та відправив їх усім професійним об'єднанням. Потому провів би установчий з'їзд страховиків, ухвалив би меморандум і з цим документом вирушив би до Міністерства аграрної політики та продовольства. Там би я сказав – це наше рішення і з ним треба рахуватися. Якщо ви нас не підтримаєте, ми боротимемося за свої права.

саморегулюючу організацію, ми маємо об'єднатися. Іншого варіанту нема. Це – перше.

Друге. Все одно треба залучати до роботи із створення Пулу професійні об'єднання. Бо кожне з них лобіює інтереси страховиків. Просто слід цей рівень лобіювання підняти вище за власні корпоративні інтереси.

- Аби пройти цей шлях, знадобиться час, а ви кажете, що його у вас нема. Що можна зробити вже зараз?

- Зараз ЛСОУ, УФУ та Асоціації «Страховий бізнес» треба підготувати колективний лист на ім'я Президента України. Він повинен знати, що чинна система агροстрахування потребує термінового реформування і що далі затягувати з цим процесом не можна.

У нашій справі не допоможе навіть люстрація. Я не переконаний, що завдяки їй ми в недалекому майбутньому позбудемося всіх корупціонерів. Тому діяти треба оперативно.

- Яка необхідність у всі агροстрахові перипетії втягувати Президента?

- Зараз вирішується питання, хто очолить Міністерство аграрної політики та продовольства, робота Пулу фактично паралізована, а агροстрахові послуги треба надавати вже зараз.

- Як довго може створюватися новий Агροстраховий пул?

- Якщо ми швидко сформуємо уряд, то мова може йти про пару місяців. Та для початку треба посадити за стіл переговорів представників ЛСОУ, УФУ та Асоціації «Страховий бізнес». Нехай вони на своєму рівні домовляться про те, як створювати новий Пул. Інакше ми не зможемо нічого запропонувати владі. А без цього вона не рахуватиметься з нами.

АГРОСТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ

- Агροстраховий пул, насамперед, створювався під субсидоване агрострахування. Чи може він нормально функціонувати за цілковитої відсутності такого страхування?

- Ми маємо й інші способи зовнішнього фінансування. Приміром, Аграрний фонд та Державна продовольчо-закупівельна корпорація субсидують аграріїв під форвардні контракти. Тобто, завдяки такому субсидуванню фактично агрострахування у нас розвивається.

- Ви говорите про примусове агрострахування, а я – про стимулююче. Що робити, якщо держава не дає на нього коштів?

- Ще не всі знають, що аграрний сектор перетворився на основне джерело валютних надходжень у країну. Я думаю, що з часом АПК зможе суттєво збільшити експортні поставки сільгосппродукції. Це надасть йому можливість збільшити й обсяги валютних надходжень в Україну.

Та всі ці прогнози справдяться лишень тоді, якщо держава подбає про наших аграріїв. У ситуації, що склалася, вона просто зобов'язана відродити субсидоване агрострахування.

- Чи зможе держава, перебуваючи в умовах війни та глибокої економічної кризи, виділити гроші на субсидоване агрострахування?

- Тут питання стоїть таким чином – дайте, принаймні, якусь суму. 2005 року ми починали з 54 млн. грн. Для бюджету це ніщо, а для аграріїв – сигнал, що про них подбали.

Що таке – дати зараз аграріям 50 млн. грн. чи, приміром, 200 млн. грн. на перезимівлю? Отримана компенсація дасть можливість селянину пересіятися навесні, якщо буде така необхідність. Ми збережемо врожай зернових культур, підтримаємо бізнес аграрія. Бюджет отримає віддачу, що обраховується мільярдами! Просто треба, щоб Кабінет Міністрів добре прорахував такі перспективи. Оскільки аграрний сектор сьогодні – основна валютодобувна галузь у країні, то від продажу зернових бюджет отримає реальні валютні надходження. Можна сказати, що це «План Маршалла» для українського АПК, який, як локомотив, може витягнути всю економіку України з кризи, особливо, в такий тяжкий час.

Роман НЕЧИПОРУК,

Національний прес-клуб «Українська перспектива»

ДОРАДЧА КООПЕРАТИВНА ШКОЛА НАСДСУ

НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ КОМЕНТАР ДО ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКУ КООПЕРАЦІЮ»

КОРОТКИЙ КОМЕНТАР ДО ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО КООПЕРАЦІЮ»

ЗАКОН УКРАЇНИ Про кооперацію

(Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2004, № 5, ст.35)
(Офіційне тлумачення до Закону див. в Рішенні Конституційного Суду № 16-рп/2004 від 11.11.2004)

(Із змінами, внесеними згідно із Законами
№ 1448-VI ([1448-17](#)) від 04.06.2009, ВВР, 2009, № 43, ст.639
№ 2949-VI ([2949-17](#)) від 14.01.2011, ВВР, 2011, № 32, ст.318
№ 3205-VI ([3205-17](#)) від 07.04.2011, ВВР, 2011, № 41, ст.413
№ 5410-VI ([5410-17](#)) від 02.10.2012
№ 5492-VI ([5492-17](#)) від 20.11.2012
№ 5495-VI ([5495-17](#)) від 20.11.2012}

Із змінами і доповненнями, внесеними

Законами України

від 4 червня 2009 року N 1448-VI,
від 14 січня 2011 року N 2949-VI,
від 7 квітня 2011 року N 3205-VI,
від 2 жовтня 2012 року N 5410-VI,
від 20 листопада 2012 року N 5492-VI,
від 20 листопада 2012 року N 5495-VI,
від 4 липня 2013 року N 402-VII

Цей Закон визначає правові, організаційні, економічні та соціальні основи функціонування кооперації в Україні.

Преамбула цього Закону вказує на його рамковий характер: закон визначає тільки *основи* функціонування *всієї* системи кооперативних організацій (кооперації) в Україні, в тому числі сільськогосподарських.⁹⁹

Дивись також коментар до преамбули Закону України «Про сільськогосподарську кооперацію»

⁹⁹ Діяльність окремих видів кооперативів регулюється також Законами України «Про сільськогосподарську кооперацію», «Про споживчу кооперацію», «Про кредитні спілки», «Про кооперацію в СРСР», Цивільним кодексом України, Господарським кодексом України. Діяльність кооперативів як юридичних осіб регулюється також спеціальними актами законодавства, наприклад, Законом України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців», Кодексом законів про працю України тощо.

ДОРАДЧА КООПЕРАТИВНА ШКОЛА НАСДСУ

Розділ I

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Кооперація

Кооперація - система кооперативних організацій, створених з метою задоволення економічних, соціальних та інших потреб своїх членів.

Дивись коментар до статті 1 Закону України «Про сільськогосподарську кооперацію».

Стаття 2. Визначення термінів

У цьому Законі терміни вживаються в такому значенні:

кооперативна організація - кооператив або кооперативне об'єднання;

кооператив - юридична особа, утворена фізичними та/або юридичними особами, які добровільно об'єдналися на основі членства для ведення спільної господарської та іншої діяльності з метою задоволення своїх економічних, соціальних та інших потреб на засадах самоврядування;

виробничий кооператив - кооператив, який утворюється шляхом об'єднання фізичних осіб для спільної виробничої або іншої господарської діяльності на засадах їх обов'язкової трудової участі з метою одержання прибутку;

обслуговуючий кооператив - кооператив, який утворюється шляхом об'єднання фізичних та/або юридичних осіб для надання послуг переважно членам кооперативу, а також іншим особам з метою провадження їх господарської діяльності. Обслуговуючі кооперативи надають послуги іншим особам в обсягах, що не перевищують *20 відсотків* загального обороту кооперативу;

споживчий кооператив (споживче товариство) - кооператив, який утворюється шляхом об'єднання фізичних та/або юридичних осіб для організації торговельного обслуговування, заготівель сільськогосподарської продукції, сировини, виробництва продукції та надання інших послуг з метою задоволення споживчих потреб його членів;

пай - майновий поворотний внесок члена (асоційованого члена) кооперативу у створення та розвиток кооперативу, який здійснюється шляхом передачі кооперативу майна, в тому числі грошей, майнових прав, а також земельної ділянки;

додатковий пай - добровільний грошовий чи інший майновий поворотний внесок члена (асоційованого члена) кооперативу понад пай у пайовому фонді кооперативу;

вступний внесок - грошовий чи інший майновий неповоротний внесок, який зобов'язана сплатити особа у разі вступу до кооперативної організації;

членський внесок - грошовий неповоротний внесок, який періодично сплачується членом кооперативного об'єднання для забезпечення поточної діяльності кооперативного об'єднання;

ДОРАДЧА КООПЕРАТИВНА ШКОЛА НАСДСУ

цільовий внесок - грошовий чи інший майновий внесок члена кооперативу, що вноситься понад пай до спеціального фонду кооперативу для забезпечення виконання конкретних завдань кооперативу;

пайовий фонд - фонд, що формується з пайових внесків членів кооперативу і є одним із джерел формування майна кооперативу, розмір якого може змінюватися;

резервний фонд - фонд, що формується за рахунок відрахувань від доходу кооперативу та інших не заборонених законодавством надходжень, використовується для покриття шкоди від надзвичайних ситуацій;

неподільний фонд - обов'язковий фонд, що формується за рахунок вступних внесків та відрахувань від доходу кооперативу і не підлягає розподілу між пайовиками.

Дивись коментар до статті 1 Закону України «Про сільськогосподарську кооперацію».

Стаття 3. Мета та основні завдання кооперації

Метою кооперації є задоволення економічних, соціальних та інших потреб членів кооперативних організацій на основі поєднання їх особистих та колективних інтересів, поділу між ними ризиків, витрат і доходів, розвитку їх самоорганізації, самоуправління та самоконтролю.

Основними завданнями кооперації є:

підвищення життєвого рівня членів кооперативів, захист їх майнових інтересів і соціальних прав;

створення системи економічної і соціальної самопомоги населення та суб'єктів господарювання;

залучення у виробництво товарів, робіт, послуг, додаткових трудових ресурсів, підвищення трудової і соціальної активності населення;

створення і розвиток інфраструктури, необхідної для провадження господарської та іншої діяльності кооперативів з метою зростання матеріального добробуту їх членів та задоволення потреб у товарах і послугах;

сприяння сталому розвитку та становленню засад демократичного розвитку суспільства.

Ефективність роботи кооперації як системи визначається повнотою задоволення економічних, соціальних та інших потреб членів кооперативних організацій. У більш вузькому розумінні – повнотою, кількістю, якістю, своєчасністю виконаних робіт, наданих послуг, рівнем зменшення ризиків, витрат та збільшення доходів членів кооперативу. Однак, діяльність кооперативів виходить за рамки чисто економічних відносин¹⁰⁰: турбота про громаду, навчання членів кооперативу, вихо-

¹⁰⁰ Як відзначає Присяжнюк М.В., кооператив розвиває та підсилює економічний капітал членів громади, дає можливість подолати бідність, сприяє залученню у виробництво товарів, послуг та додаткових трудових ресурсів. Зрозуміло, що такий розвиток ситуації призведе і до зростання трудової активності сільського населення. А разом дасть змогу розвивати і соціальні блага. Він здат-

ДОРАДЧА КООПЕРАТИВНА ШКОЛА НАСДСУ

вання лідерів, співпраця кооперативів, взаємодопомога, сповідування демократичних принципів. Саме тому Генеральна Асамблея ООН, проголошуючи 2012 рік Міжнародним роком кооперативів, обрала для нього гасло «Кооперативні підприємства будують кращий світ».

Стаття 4. Основні принципи кооперації

Кооперація базується на таких основних принципах:

добровільності вступу та безперешкодного виходу з кооперативної організації;

соціальної справедливості, взаємодопомоги та співробітництва;

рівного права голосу під час прийняття рішень (один член кооперативу - один голос);

вільного вибору напрямів і видів діяльності;

демократичного контролю за діяльністю кооперативних організацій та їх посадових осіб з боку членів кооперативних організацій;

безпосередньої участі членів кооперативної організації у її діяльності.

Принципи, що розглядаються як ідея, основні засади, що відображають головну мету, завдання, напрями, форми і методи діяльності кооперації. Основні принципи кооперації, викладені у цьому Законі базуються на принципах Міжнародного кооперативного альянсу¹⁰¹.

Саме принципи відрізняють кооперативи від інших організацій¹⁰².

ний вирівняти нерівність між доходом селянина і реальною ціною на сільськогосподарську продукцію. Як показує світовий досвід розвитку кооперації, саме такі структури можуть поборотися з армією перекупників, що заробляє на селянах мільйони. Кооперативи – це модель успішного розвитку сільських регіонів.

¹⁰¹ International Co-operative Alliance (ICA) — міжнародна організація, утворена 19 серпня 1895 року рішенням I Установчого кооперативного конгресу, який відбувся у м. Лондоні (Великобританія). Має консультативний статус при Економічній і соціальній раді ООН (ЕКОСОП). Зараз учасниками альянсу є 237 кооперативних організацій з 89 країн світу

XXXI конгрес МКА (м. Манчестер, 1995) прийняв новий статут МКА Відповідно до статуту, метою МКА як всесвітнього представник кооперативних організацій усіх видів є: сприяння світовому кооперативному рухові; заохочення і захист кооперативних цінностей та принципів; підтримка в розвитку економіки та ін. взаємовигідних відносин між членами організацій; сприяння соціальному прогресу, міжнародного. миру та безпеці.

Головний офіс - ICA Head Office. www.ica.coop.

Регіональні офіси:

COOPERATIVES EUROPE - ICA European Region. www.coopseurope.coop.

ICA Regional Office for the Americas (ICA Americas). www.aciamericas.coop.

¹⁰² Принципи Декларації про кооперативну ідентичність, прийнятій Генеральною асамблеєю Міжнародного кооперативного альянсу викладені у коментарі до пункту 1 статті 1 закону України «Про сільськогосподарську кооперацію» (термін «сільськогосподарський обслуговуючий кооператив»).

ДОРАДЧА КООПЕРАТИВНА ШКОЛА НАСДСУ

Стаття 5. Законодавство про кооперацію

Законодавство про кооперацію базується на нормах Конституції України і Цивільного кодексу України, цього Закону, інших нормативно-правових актів з питань кооперації.

Особливості функціонування сільськогосподарської кооперації визначаються Законом України "Про сільськогосподарську кооперацію".

Статтю 5 доповнено частиною другою згідно із Законом № 5495-VI від 20.11.2012}

Дивись коментар до статті 2 Закону України «Про сільськогосподарську кооперацію».

Продовження НАУКОВО-ПРАКТИЧНОГО КОМЕНТАРЯ ДО ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКУ КООПЕРАЦІЮ» ВИ ЗМОЖЕТЕ ПОБАЧИТИ У НАСТУПНОМУ НОМЕРІ ВІСНИКА!

ЦІНОВА ІНФОРМАЦІЯ

ЦІНИ НА РИНКУ ЖИВОЇ ХУДОБИ «ЧАРОДІЙ» СТАНОМ НА 28 ЛИСТОПАДА 2014 РОКУ

Вид	Категорія	Ціна, грн. за кг. живої ваги
Свині без добавок	Від 90 до 120 кг живої ваги	15.00- 17.00
/ -/	Від 130 кг до 180 і вище	17.00-19.50
Свині на добавках	Від 90 до 120 кг живої ваги	18.00-20.00
/-/	Від 130 до 180 кг живої ваги	19.00-22.00
Поросятка молодняк		30.00-50.00
Бички	Від 150 до 600 кг і вище	16.00-18.50
Телиці	Від 150 до 600 кг	14.00- 16.00
Корови на забій		7.00- 12.00
Молодняк ВРХ	Від 50 до 120 кг	17.00-21.00

Адреса:

Ринок живої худоби «Чародій»

м. Жашків, Черкаської обл.

тел. 04747-6-21-23; 050-163-67-39

ЦІНОВА ІНФОРМАЦІЯ

Ціна на оптових ринках України станом на 28 листопада 2014 року
Інформація Проекту «Час для бізнесу» (<http://www.pl-by-ua.org.ua>).

Продукція	Шувар		Нежданний		Столичний		Азовський	
	мін.	макс.	мін.	макс.	мін.	макс.	мін.	макс.
Баклажани	30.00	35.00	--	--	39.00	40.50	--	--
Буряки столові	1.20	1.40	1.50	2.00	2.00	2.40	6.00	10.00
Кабачок								
Картопля стандарт	1.50	1.80	2.00	2.50	2.20	2.60	7.50	8.50
Капуста білокачанна	0.80	1.00	1.00	2.00	1.25	1.50	6.0-0	7.00
Капуста брюсельська	10.00	10.00	--	--	14.50	18.00	--	--
Капуста броколі	15.00	15.00	5.00	10.00	19.00	21.00	--	--
Капуста пекінська	3.50	5.00	2.00	3.00	3.00	4.00	6.00	8.00
Капуста цвітна	7.00	8.50	4.00	6.00	9.00	12.00	8.00	9.00
Капуста квашена	--	--	--	--	--	--	--	--
Морква	1.50	1.80	1.50	3.00	1.90	2.30	8.00	15.00
Огірок солений	--	--	--	--	--	--	--	--
Огірок	29.00	29.50	27.00	30.00	22.00	26.00	6.50	6.50
Перець солодкий жовтий	--	--	7.00	8.00	45.00	46.00	--	--
Перець солодкий червоний	14.00	16.00	4.00	8.00	45.00	46.00	33.00	35.00
Помідор	12.00	13.00	5.00	12.00	15.00	23.00	28.00	30.00
Редька чорна	--	--	3.00	5.00	3.00	4.00	--	--
Селера	12.00	15.00	5.00	6.00	7.00	8.00	--	--
Цибуля ріпчаста	2.20	2.50	1.00	3.00	1.60	2.00	11.50	13.00
Цибуля червона	8.00	10.00	6.00	7.00	7.50	9.00	--	--
Часник	14.00	18.00	7.00	20.00	14.00	25.00	16.50	16.50

ЦІНОВА ІНФОРМАЦІЯ

Ціна на оптових ринках України станом на 28 листопада 2014 року
Інформація Проекту «Час для бізнесу» (<http://www.pl-by-ua.org.ua>).

Продукція	Шувар		Нежданний		Столичний		Азовський	
	мін.	макс.	мін.	макс.	мін.	макс.	мін.	макс.
Виноград	19.00	21.00	15.00	20.00	19.00	37.00	10.00	10.00
Груша	10.00	17.00	10.00	22.00	16.00	22.00	17.00	23.00
Груша Конференція	18.00	23.00	--	--	21.00	22.00	--	--
Слива	--	--	--	--	25.00	26.50	--	--
Яблуко	3.00	8.00	4.00	8.00	5.00	10.00	9.00	14.50

ЦІНОВА ІНФОРМАЦІЯ

Ціна на оптових ринках України станом на 28 листопада 2014 року
Інформація Проекту «Час для бізнесу» (<http://www.pl-by-ua.org.ua>).

	Шувар		Нежданний		Столичний		Азовський	
	мін.	макс.	мін.	макс.	мін.	макс.	мін.	макс.
Борошно	4.50	5.20	--	--	8.00	12.00	5.50	7.00
Гречка	--	--	--	--	11.00	13.00	9.40	9.40
Жито	--	--	--	--	--	--	--	--
Кукурудза	--	--	--	--	--	--	--	--
Овес	--	--	--	--	--	--	--	--
Пшениця	--	--	--	--	--	--	--	--
Рис	--	--	--	--	15.00	19.00	10.75	10.75
Ріпак	--	--	--	--	--	--	--	--
Соя	--	--	--	--	--	--	--	--
Цукор	7.20	7.70	--	--	11.00	12.00	9.80	9.80
Ячмінь	--	--	--	--	--	--	--	--

НАЦІОНАЛЬНА АСОЦІАЦІЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ДОРАДЧИХ СЛУЖБ УКРАЇНИ

Повна назва - Всеукраїнська громадська організація «Національна асоціація сільськогосподарських дорадчих служб України».

Має статус неприбуткової організації.

Скорочена назва – НАСДСУ.

Назва англійською мовою NGO "National Association of Agricultural Advisory Services of Ukraine".

Створена 11 березня 2003 року.

Свідectво про реєстрацію об'єднання громадян в Міністерстві юстиції України від 10 жовтня 2003 року №1971.

Першим президентом НАСДСУ був Шмідт Роман Михайлович.

До жовтня 2011 року обов'язки президента НАСДСУ виконував Гриценко Микола Петрович.

Метою діяльності Асоціації є сприяння покращенню добробуту сільського населення та розвитку сільської місцевості через підвищення рівня знань і вдосконалення практичних навичок сільського населення та сільськогосподарських товаровиробників, задоволення та захист соціальних, економічних, фахових та інших спільних інтересів членів Асоціації.

Основними завданнями Асоціації є:

- о Сприяння провадженню освітньої діяльності для сільського населення та сільськогосподарських товаровиробників, членів Асоціації та інших осіб із питань менеджменту, маркетингу, права, екології, застосування сучасних технологій та з інших питань, що пов'язані із сільськогосподарською дорадчою діяльністю.

- о Сприяння поширенню та впровадженню сучасних досягнень науки, техніки і технологій, демонстраційні покази форм і методів роботи сільського населення і сільськогосподарських товаровиробників.

- о Координація діяльності суб'єктів сільськогосподарської дорадчої діяльності, членів Асоціації, методичного забезпечення та розробка і впровадження правил їх поведінки.

- о Сприяння професійній підготовці дорадників та експертів дорадників шляхом організації навчання за програмами базової підготовки та підвищення їх кваліфікації за напрямками, зазначеними у кваліфікаційному свідоцтві.

- о Представництво та захист законних прав та інтересів членів Асоціації у центральних та місцевих органах державної влади у встановленому законодавством порядку.

- о Внесення у встановленому порядку пропозицій щодо розробки та вдосконалення нормативно-правових актів, що регулюють дорадчу діяльність в Україні та сприяють створенню системи правового й професійного захисту членів Асоціації.

- о Сприяння розвитку зовнішніх зв'язків членів Асоціації з міжнародними організаціями та партнерами, які займаються дорадництвом.

- о Сприяння прибутковій діяльності сільськогосподарських підприємств та підвищенню рівня життя сільського населення через активне навчання, запровадження сучасних досягнень науки, техніки і технологій, інформаційне забезпечення.

- о Сприяння популяризації дорадництва та поширення інформації про освітні програми та проекти; створення умов для доступу членів Асоціації до мережі інформаційного забезпечення та бази даних.

НАСДСУ представлена своїми членами – сільськогосподарськими дорадниками, а також сільськогосподарськими дорадчими службами (понад 70), діяльність яких регулюється Законом України «Про сільськогосподарську дорадчу діяльність», в усіх регіонах України.

Офіс НАСДСУ знаходиться у м. Києві.

Президент НАСДСУ - Корінець Роман Ярославович.

Віце-президент НАСДСУ - Андрієнко Світлана Михайлівна, Кропивко Михайло Федорович, Брівко Тетяна Василівна, Паньків Іван Ярославович.

Електронна пошта – doradaukraine@gmail.com.

Сайт www.dorada.org.ua.

НАСДСУ має великий досвід реалізації дослідницьких, лобістських, інформаційних, навчальних проектів, законопроектної роботи, розробки державних програм, а також досвід співпраці з зарубіжними та міжнародними організаціями, проектами міжнародної технічної допомоги різних країн.

НАСДСУ проведено декілька сотень навчальних семінарів, в тому числі міжнародних, круглих столів, міжнародних науково-практичних конференцій.

НАСДСУ започаткувала видання перших в Україні навчальних посібників «Основи сільськогосподарського дорадництва в Україні» та «Посібник для сільськогосподарських дорадників», матеріалів і документів Національної асоціації сільськогосподарських дорадчих служб України в 3-х томах, програм, буклетів, брошур, довідників тощо.

НАСДСУ здійснює інформаційне забезпечення та промоції дорадчих служб через веб-сайт Асоціації, газету-вкладку «Вісник Національної асоціації сільськогосподарських дорадчих служб «ДОРАДА» у форматі друкованого видання «Вісник «Фермер України», національне радіо, телебачення, інші засоби масової інформації.

НАСДСУ ініціювала прийняття Закону України «Про сільськогосподарську дорадчу діяльність» та проектами нормативно-правових актів на його виконання, в тому числі Державної цільової програми сільськогосподарської дорадчої діяльності на період до 2009 року, інших правових актів, спрямованих на розвиток сільського господарства та сільської місцевості.

Асоціація та її члени – дорадчі служби, дорадники – співпрацювали та співпрацюють на партнерських засадах з міжнародними програмами і проектами Світового банку, ФАО, Європейської Комісії, урядів Сполучених Штатів Америки, Канади, Великобританії, Німеччини, Данії, Нідерландів, Швеції, Польщі, а також з дорадчими службами Болгарії, Естонії, Латвії, Литви, Молдови, Румунії, Угорщини, Японії, Беларусі, Китаю, Російської Федерації.

Дорадчі служби на замовлення органів влади надають соціально спрямовані дорадчі послуги.

National Association of Agricultural Advisory Services of Ukraine

General Information

Full title is NGO "*National Association of Agricultural Advisory Services of Ukraine.*"

Short title is (NAAASU).

The association was found on March 11, 2003 as a non-profit private organization.

Certificate of registration of association №1971 was issued by Ministry of Justice of Ukraine on October 10, 2003.

The first president of NAAASU was Roman Schmidt.

Mykola Grytsenko was acting president of NAAASU until October, 2011.

Purpose

The purpose of the Association is to promote the improvement welfare of rural population and rural development by increasing the knowledge and practical skills of rural population and agricultural producers and protect the social, economic, professional and other common interests of its members.

Principal duties:

Primary targets of the Association are:

The association conducts educational activities for rural population, agricultural producers, members of the Association and others in the fields of management, marketing, law, ecology, modern technology etc.

The association promotes and implements modern achievements of science, engineering, technology, new forms and methods of work for rural population and agricultural producers.

The association coordinates the activities of rural population, agricultural producers, members of the Association and others.

The association contributes training of experts by organizing training programs.

The association represents and protects the legitimate rights and interests of their members in authorities.

The association makes the offers concerning the creating and improving of regulatory acts, regulates agricultural advisory services in Ukraine.

The association promotes cooperation of the members with international organizations and partners involved in advisory services.

The association supports the lucrative activity of agricultural enterprises and improves welfare of the rural population.

The association popularizes itself and extends information about educational programs, projects. Moreover organization creates conditions for access to the members of the association to databases.

Structure

NAAASU is represented by their members - agricultural advisors and agricultural extension services, whose activities are governed by the Law of Ukraine "Agricultural Advisory Services", in all regions of Ukraine.

Head office of NAAASU is located in Kiev (10, Heroiv Oborony st., of. 10

President of association is Korinets Roman, vice president of association is - Andriienko Svetlana, Kropyvko Mykhailo, Brivko Tetiana, Ivan Pankiv.

E-mail: doradaukraine@gmail.com.

www.dorada.org.ua

Experience

NAAASU has a huge experience of research, lobbying, information, educational projects, legislative drafting, development of state programs, as well as experience in working with foreign and international organizations, international technical assistance projects in different countries.

NAAASU has already held hundreds of seminars, roundtable discussion and scientific conferences, including international.

NAAASU has founded several textbooks, such as: "Fundamentals of agricultural Advisory in Ukraine" and "Handbook for agricultural advisers". Moreover association composed papers and documents of the National Association of Agricultural Advisory Services of Ukraine in 3 volumes, programs, booklets, brochures, manuals, etc.

NAAASU provides information through website of the association, newspaper "Journal of National Association of Agricultural Advisory Services", "Journal "Farmer of Ukraine", national radio, TV etc.

NAAASU initiated the adoption of the Law of Ukraine "Agricultural Advisory Services".

The association and its members cooperate in partnership with international programs, projects of World Bank, FAO, European Commission, the governments of the United States, Canada, UK, Germany, Denmark, the Netherlands, Sweden, Poland, and with advisory services in Bulgaria, Estonia, Latvia, Lithuania, Moldova, Romania, Hungary, Japan, Belarus, China and Russian Federation.